

FINANCIAL BISNESS

Discussion of Demands for grants for 1982-83

Demand Nos. 12,24, etc.,

† ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೀಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

•ಬಂಗಾರ ಇದು ಅಪ್ಪಟ ಬಂಗಾರವಲ್ಲ
ಬಂಗರದ ಕಪ್ಪು ತೊಟ್ಟು ಬಂಗಾರ
ಸಹ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ
ಹೊಂದಿ ಬಾಳಲಾರದೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಬ್ಬಂಟಿ ಪಕ್ಷವಾದ
ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾರಿ ಪಕ್ಷ ಕಟ್ಟಿದ ಬಂಗಾರ,
ಕುರುಡುಕಾಂಚನೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಮರೀಚಿಕೆ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ
ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಸು ಸಂಪುಟ ಸೇರಿದ ಬಂಗಾರ,
ಶಾಂತವೇರಿ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನೋವು ತಂದ ಬಂಗಾರ
ಸಮಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಅರಸು ಅವರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಇರಿದು
ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗಾಂಧಿ ಹತ್ತಿದ ಬಂಗಾರ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಗಿಟ್ಟದಿರಲಿ ಇಂದಿರಾ ಅವರನ್ನು
ಜರಿದು ಹೊರಬಂದ ಬಂಗಾರ ಪಯಣ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಈ
ಕಾಗದದ ಹುಲಿಯ ಪಯಣ, ಪಯಣದ ಗುರಿ ಏನೋ
ಎಂತೋ ಮಜಲಲ್ಲಿಯೋ ನಾನರಿಯೇ.

ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. Pat Calling the kettle black ಎನ್ನುವಂತೆ ತಾನು ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದು ಇವರದಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಿಟ್ಟದೇ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಕಡೆ ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಕಲ್ಪನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತಕೃಷ್ಣ ಗವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸಹ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಈ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಿಡಿದು ಸಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಇವತ್ತು ಸತ್ಯವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸನ್ಮಾನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರ ದುಡ್ಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಮೊನ್ನೆ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗಾಜಿನ ಪೆನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರೋ ನನಗಂತೂ ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಾಡಿಗೆ. ಇವರು ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ೩ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಮೇಲೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಮತ್ತು ಯಾರು ಇವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ದುರೂಪವಾಗಿಯೇ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲವೇ? ಈ ಶಾಸಕರ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಈ ಶಾಸಕರ ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ? ತಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇವೇ? ತಾವು ಸೋಲಬ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಫೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ತಾವು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ನಾವು ಸುಮಾರು ೨-೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸೆಪಡದೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲಿಗ ಬಿಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ತಕ್ಷಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಈ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿನಾಂಕ ೨೨ರಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇನ್ನು ೧೩ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲು ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶರಾವತಿ ವರಾಹಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂತಹ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಚಕ್ರಸಾರಥಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಏನು ತೋದರೆಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ಇದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಗಾಡಿಯ ಮುಂದೆ ಎತ್ತು ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಎತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಗಾಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ದಂಡು ವೈಯವಾಗಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಣಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಯಾರ

ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆ ಆ ರೈತರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೫೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ತಡ ವಾದರೂ ಸರಿ ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೨ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಂತಹ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಿದೆ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦-೩೦ ಷರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು ಸಮ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯೂರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ದೇವರು ಪರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ಪರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟೇಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಈ ಪರಿಹಾರದ ಕೇಸ್ ಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅವರ ಸಹಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಏನೇನೋ ಕ್ಷಯರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಆರ್. ಆರ್ ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತನ್ನ ತಾತ ಅಜ್ಜ, ಮುತ್ತಜ್ಜನ ಕಾಲದಿಂದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನೋಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಸ್ಟೇಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಕೇವಲ ಕಂಟ್ರಿ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಮೀಟರ್ ಮಾಡುವುದು. ಏನಾದರೂ ಪೂರಾ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ನಡೆವಳಿಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕರೆಗೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಪರಿಹಾರಧನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕುಂಬಿಗಿಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮದ ಒಂದು ಯಾದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದೇರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಈ ತತ್ತ್ವ ಏಕೆ ಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ, ನೀತಿ ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬಾಗಾಯ್ಲಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಏಕೆ? ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಪನ್‌ಪನ್ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಂಥ ಜಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ, ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೋ ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦-೮೦ ಷರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಇಂತಹ ಬಿಗಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಪ್ತ ಕಳೆಯುವುದು ಅಂದರೆ ಏನು? ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಪ್ಯಾಲ್ಯು ಅಪ್ರಾಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ಯಾಡಿವನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ವಿಷನ್‌ನಲ್ಲದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಕೀಲರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ದಿನ, ಈ ತಹಲಾವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾಮೂಲಿ ದೃಷ್ಟಿ

ಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಾವು ಇದರ ನೀತಿ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಗಾಯ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲಾಯಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಆ ರೈತ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬಿರ್ಚುಮಾಡಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೆ, ತಾವು ಈ ತಹಲಾ ಎಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಒಯ್ಲಿ ಮಂಟು ದಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ತಾರೀಖಿ ನೋಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪರದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾರಿ ಎಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದುಹೋಗಿದೆ. ಪುನಃ ಚಳುವಳಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ನನಗಂತೂ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೂ ಬಿಂಡಿತ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದಮಾತಿಗೆ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಒಗ್ಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದಾಬು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚ್ಛೇದನೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಸಾರಾಯಂಗಪುರ ಡ್ಯಾಂ ಬಗ್ಗೆ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇದೀ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ತೆಗೆದು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲೋ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಗಿದೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರು ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ವೇಸನಲಿ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ತತ್ತ್ವ ಇವರಿಗೆ ಏಕೆ ಮೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್, ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್, ತಜ್ಞರು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಜನ ಇಂಥಾ ಅಸಹ್ಯಾತೆ ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೇರಳವಾದ ಲುಕ್ಕಾನು ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮೆನ್ನೆತಾನೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಂದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟು ಅನಂತರ ಬಾನಲಾ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಇದರಷ್ಟು ದುರಂತ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಹೇವಾವತಿ ಹಾರಾಗಿ ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಇದೇ ದಣಿ ಬರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಅಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಂಗಪುರ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸವರವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ತರತಾರಿ ಮಾಡಿದರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿ, ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತರತಾರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸೈಮಲ್ಟೇನಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಬಾನಲಾ ತೆಗೆಯುವುದು. ದಾಂ ಕಟ್ಟುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಏರದಂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಆಯಿರಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಸಾರಾಯಂಗಪುರ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಾದರೆ, ಅಪುರಕೃಷ್ಣ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇರೀತಿ ತಾವು ತರತಾರಿಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಇವರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅಪಹ್ಯಾತಿ ಎಷ್ಟು ಡ್ಯಾಮುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೋಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿರ್ಚುಮಾಡಿ, ಜನಕ್ಕೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಕೊಡಬೇಕೋದರೆ, ಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇದರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅದರ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಸುಮಾರು

೬ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದು ಕೇವಲ ೩೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಬಾಕಿದನ್ನು ಆಬಾದಿಗೆ ತರದೆ ಆ ಜಮೀನು ಬೀಳುಬೀಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು ಇವತ್ತಿಗೆ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಮುಂತಾದ ದಿನಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ನೆಂಟರು ಇರಬಹುದು, ಮಿತ್ರರು ಇರಬಹುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಯ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗೌರವತತ್ವಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತು, ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಆಯಿನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಯ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದಲ್ಲ? ಅದು ಭಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಯ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ತಮಗೂ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಗೌರವತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪರಂಪರೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ರಿವಾಜನ್ನು ಕೈಬಿಡದೇಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಆಳರಸರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾರ್ಗಗಳು ಏನಾದರೆ, ಅವರು ರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಲ್ಲೋ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೮ ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಅವರ ಏಜೆಂಟರಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಕೆಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆಮೇಲೆ ಬರುವುದೇ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟಾಪೀಸ್ ತರದೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕೂಡ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಸಮಯ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಓದಾ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

೧೧-೦೦ ಎ.ಎಂ.

ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು, ಅನೇಕ ಜನ ವಾಗ್ವೈಯಾಕಾರರು ಗಮಕಿಗಳು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಏಕೆ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಗಾಯಕರು, ಪಾಪ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಾಲ್ಟೀಸ್ ಆಗಿ ಹಾಕಿಗೆ ಹಿಡಿದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಾಯಿತು. ಇವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಆರ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇವರು ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಾಯಕರು, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಸಂಗೀತಗಾರರು. ಇದುವರೆಗೂ

ಹೇಗೋ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ಅರ್ಜಿ ಪ್ರೋಸಸ್ ಆಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇಂತಹವರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರೇಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಯೋಚನೆ ಕೂಡ ಆರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇನ್ನು, ಪೃಥ್ವಿ ಸ್ವ ವೇತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ರೇಕಾರ್ಡುಗಳು ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇವನ್ನು ಕೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅರ್ಹರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಬಂಧುಬಾಸೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಗತಿಪರ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸಕರನ್ನು ತಾವು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವನುಂತಿ ಕೊಟ್ಟ ತದುಗೆ ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ತೊಕದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನಿಂದೆ ಇಳಿದು ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಲಿಕಾಪ್ಪರನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ದಿವಂಗತ ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರವೂ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಚಿತ್ರ ಕಳೆದವಾರ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೂಡಿಕೊಂಡು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದವರ್ಷ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಂಪತಿಗಳು ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಗಂಡನ ಮುಂದೆಯೇ ಆ ಮಹಿಳೆ ಅತ್ತಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಚಿತ್ರ ಈ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ನಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಗುಂಡಿನ ಏಟಿಗೆ ತುತ್ತಾದಂತಹ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸಂಜೆ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ದುಬಾಯಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ದಾರುಣ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಮರೆಯಾದ ಇಡುತ್ತಿರುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಆಟ ಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಸಂಭ್ರಮದ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂದು ತೇಗಿ ಬಿಸಾಡಿದ ಎಜಲೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬಿಸಾಕಿದಾಗ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಕಿತ್ತಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವನಲ್ಲ. ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿರುವವನು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ನಮಗೆ ಇವತ್ತು

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಅಡಳಿತವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅಡಳಿತದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“At the stroke of midnight hour, when the world sleeps, India will awake to life and freedom. A moment comes, which comes but rarely in history when we step out from the old to the new, when an age ends, and when the soul of a nation, long suppressed, finds utterance”.

ಅದರ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ? from old to the oldest, when the age of happiness ends, and when the soul of a nation, long suppressed, finds silence and no utterance. ಇದು ಇವತ್ತು ಆಗಿರುವುದು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ೫೬ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನೆಂದು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರ ಅನುಕೂಲತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಶೇಕಡಾ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ೬೩ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಕಾರುಬಾರುಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಒಟ್ಟು ೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ೬೩ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೩೩.೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ೪೭ ಲಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಟಿಲಾ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೨.೭೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ, ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ನಾನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ಗೆ ೭.೭೬ರಷ್ಟು. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಈ ದೇಶದ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಇಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಡಿ.ಎ. ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೌಕರರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಳ್ಳದ ಸಾಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಇದಾವ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಕಟದಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆಗಳು ಆದಾಗ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ವರದಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ೫ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಕರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಜನರ ಬಳಿಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದರು ಹಿಂದೆ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತಾಗ ಜನರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಆಗ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು

“Officers, you are so inefficient and incompetent to rule this country because so many people are waiting for you for redressal of grievances”

ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯ ನೌಕರನಾಗಿದ್ದ ವನು ಸತ್ತು ೭ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿರುವ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೆನ್ಷನ್ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಸ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನೂರಾರು ನಿರರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡ ತಂಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅದು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಮನೋಧರೆಯನ್ನು ತಂದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏ ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕುಳಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ರುಜು ಬೀಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಧಾನ ಅಧಿಕಾರಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲೇ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ರಸ್ತೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಕೊಡಿ, ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮನೋಧರೆಯೆ ತಂದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇಶದ್ರವ್ಯ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾಕಾರಿ ನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜನರು ಹೊರಗಡೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಯ್ದರೂ ಅವರ ಸಂದರ್ಶನ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ, ಬೇರೆ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ತಂದಿ ಹದ ಇರುವ ಕೊಠಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೌಕರರು ಕೋಟನ್ನು ಕುರ್ಚಿಗೆ ತಗಲಿ ದಾಕಿ ಹೊರಗಡೆ ಕಾಫಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚೇಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ನೌಕರರ ಮಧ್ಯೆ ಕುಳಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಷಹಾಬ್‌ರಹಮ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಭೇರಿಬರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರ ಮಧ್ಯೆ ಕುಳಿತು, ನೋವಿರತಕ್ಕವನು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಜೆ ಯೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ೧೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಾದರೂ ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏ ಲಕ್ಷ ಜನ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೂ ತಮ್ಮ ೨೫ ವರ್ಷದ ಸೇವಾವಧಿಯೊಳಗೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಜ್ಞರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರೆದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಹರ್ಗಾಹವೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನರ ಸಂದರ್ಶನ ಸಾಲವನ್ನು ಅಧಿಕರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಇವತ್ತು ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಇದು ವರ್ಲ್ಡ್ ಫೆನಾಮೆನನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು. ಇವತ್ತು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆವರಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಬುದ್ಧಿಮಂತರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವವರ

ಲಕ್ಷಣ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬ ಪಿಡುಗು ಜನರಿಗೆ ರೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಲೈಸೆನ್ಸಿಂಗ್, ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ರೆಡ್ ಟೇಪಿಸಂ ಈ ಮೂರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ತೆರು ಮನೆಗಳು. ತಾವು ಜನರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಿಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅವನ್ನು ಮಾರಲು ಲೈಸೆನ್ಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಜಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ೧೦ ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿದರ್ಶನ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟರು ಅವರು ಅಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಸೈಟು ಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೈಟನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು ಕಳೆದ ೮ ತಿಂಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೨ ಸಾರಿ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಫೈಲು ತಿರುಗಾಡಿದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಏಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಸೈಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಫೈಲು ಒಡಾಡಿದೆ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇವೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಆರ್.ಟಿ.ಬಿ. ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಂಡವೊಡುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅವು ಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಾದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ದೂರು ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಆರಿಸ್ ಮಾಡುವುದು. ಒಂದು ಎರಡನೆಯದು ಕೈಕೊಳ್ಳ ಹಾಕಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು. ಈ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಣ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವನ ಮೇಲಾದರೂ ಅಪರಾಧ ಇದ್ದರೆ,

‘You are under arrest’ Do you want to consult your Advocate or are you going to give statement alone ?

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ವಕೀಲರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆರಿಸ್ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ಹಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದ ಕಾಣಿಕೆ ಬಂದನಂತರ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಕೈಬಿಡತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ್ಮ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಲಿ. ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಮುಂದೆ ಆರಿಸ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದರೆ, ಮೊದಲು ಜನರು ಹಣ ಕೊಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಹಾಕುವುದು ದುಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ. ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿ. ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಿಗದೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸಮರ್ಥನೆಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ

ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಮರ್ಥತೆ ಆಗಬಾರದು. ಅದನ್ನು ದರೂ ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಾಮೂಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದೇ ಬರಲಿ ಮೊದಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿರುವುದಾಗಿ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ

ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ವಕೀಲರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡದೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಸ್. ಪಿ. ಆಗಿದ್ದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೬ ವರ್ಷ ಇದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವರು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಫೈಲ್ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸತ್ತನಂತರ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಅದೂ ಕೂಡ ಫೈಲುಗಳ ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವರು ಸತ್ತ ಹೋದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಫೈಲು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಸಿದ್ಧೀರಿ. ಕಳೆದವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಛಲಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೬೭ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಗೆಯೇ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ? ಕೊಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ೬೧ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದರೋದೆ ೭೧ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಚೀಟಿಂಗ್ ೫೦ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ೮೭ ವೊಕ್ರದ್ದ ಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿರುವಂಥ ವೊಕ್ರದ್ದ ಮಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ತನಿಖೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಗದೇ ಆಗಿರುವ ಕೊಲೆ, ಅಪರಾಧ, ದರೋದೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರಾ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಸಾಕುತಕ್ಕ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಲಾಯಿತು. ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಯಾರು ತಿಂದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? ಅದೇ ರೀತಿ ಕಿಂಪೇಗೌಡರ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು ? ಈ ರೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ ? ನಾಲೆ ತೊಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಾಕೆದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರೊಬ್ಬರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಕಡೆಗಡಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದರಿಯುವಂಥ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗಡಿ ವಿವಾದ ಇನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಅಗತ್ಯ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪರ್ಸಂಟ್ ನೀರಾವರಿಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೫೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೮೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುವ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ೭೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಯಾರೂ ಆ ನೀರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದುಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಏನು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಳದಿರೆತಕ್ಕೆ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನಾರಹಿತತ್ವ. ೧೯೭೦ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಬಿನ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ೨೪,೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ೭೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದಾರಿವೈಸ್ ಆಗಿದೆ. ನಾಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆರು ಕೋಟಿ. ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ೧೦ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಭತ್ತ ಬೆಳೆದು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಲಿಗೆ ಎಂದು ಮಾರಿದ್ದರೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನಯ ಆರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

11-30 A.M.

ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, In the five year plan period no major works have been started and completed. There are fourteen projects which are under progress. ಈ ೧೪ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಹಿಂದೆ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ, ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು, ಇಂಥ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗುವಿನ ತಲೆಮೇಲೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸರ್ವ ರೋಗಕ್ಕೂ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೇ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ದುಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಪಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಬಳಿಸುವಂಥ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರ ದಿಂದ ಇಳಿಯಬೇಕು, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ * * * ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಇವರಿಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* Words expunged as ordered by the chair the next day.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. That may be deleted from the proceedings of the House. It is not in the competency of the House or any member to demand the resignation of a member who is not a member of this House

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

MR. SPEAKER.—I will look into it.

SRI Y. RAM KRISHNA.—Please look into it.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜೊಡಯ್ಯ (ಛರಮಸಾಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೦-೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೊಂದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ-ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಲಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕದತ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತದ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಹಳ ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾ, ಅನೇಕ ಕಡತಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚೀಕ ಕಾಣದೇ ಇದ್ದಂಥ ಮೂಲಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವಂಥ ಕಡತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಿ ಆರಿಯರ್ಸ್ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ, ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಸ್ ವರ್ಕರ್ ವಿಸರಣೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಕೆಸ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆತ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವಾರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಡತಗಳು ಹೋಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಡತಗಳು ಉಳಿದಿವೆ ಎನ್ನುವ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಡತಗಳು ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಇಯರ್ ಮಾರ್ಕ್ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಡತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏಫೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಆರಿಯರ್ಸ್ ತೋರಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೀಟರನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಾರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಈ ಯೋಜನಾರ್ಥ ವಿಲೇವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸದ್ಭಾವಯುತವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷಗಳು ಇದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು, ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗಿಲ್ಲದೆ ವಿದ್ವಾಂಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಾರು ಮಾತಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ

ರಾಜಕೀಯ ದ್ವೇಷದಿಂದ, ರಾಗ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರಿಂದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಹಿಂದೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿವಾಗ ಈ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ. ಪರಗೂ ಇವರು ನಮಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ಅವರು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ೪ನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಆಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೋಟಾವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಭರ್ತಿವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೇಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೪-೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೇಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಯಿತಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಯಾವ ಆಪಾಯಂಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇ? ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತುಂಬಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒರಿಸ್ಸಾ, ಮೇಘಾಲಯ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತುಂಬದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆಪಾಯಂಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸಿಯವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ, ಈಗ ೪೦ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಕೂಡ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಆಗಿ ಕಾನೂನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನದಿಗಳಾಗಲಿ, ಜಲಾಶಯಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ

ಮೈಸೂರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು ಭಾಗಗಳ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ೨೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಗೆ ತಾವು ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ೩೭ನೇ ದುರದೃಷ್ಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾರಿ ಮಂಗಳೂರು ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಂದು ನಂತರ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದಿದ್ದು ಚೂರು ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಬೀಗಿಹೋಯಿತು. ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ಕೊಯ್ತುಮತ್ತೂರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಪರ್ಕಲೇಟೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರ್ಕಲೇಟೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಧಳು ಮತ್ತು ನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂತರಜಲ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಂತರಜಲ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ಜಿಮಾರ್ಚಿಟ್ ಡಿವರ್ಚಿಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹತ್ತಾರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತರಜಲ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ೫೦-೧೦೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾ ದರೂ ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅನಾಟಿಟಲಿಟಿ ಅಫೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಂಖ್ಯಸ್ಥರು ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ವಿಫಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೇ ಇರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದು ಎಂದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಟೀಚರ್ ಕಾಂತ್ರಾಬ ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಗವಾದನು. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ, ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲ್ ನಲ್ಲೂ ಸದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಯಾನ್‌ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಯೆರೆ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಲಕ್ಷ್ಮರಂ ಅವರು ಯಾವ ಜೀದಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಲಿ ಅವರು ಹೋದಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚಾಕಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಚಾಕಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಾಟಿಟಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೌಸ್‌ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯತೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅದ್ವಿತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ we can curb the menace of untouchability to some extent. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಒಂದರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಹೊರತು, ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರದ ಅಧಿಭೂತದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳವುಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದರೀತಿಯ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೂ ಅಂಥಹ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೀಕರ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲೇಸ್ ಜಾನ್ಸಲರ್ ಮತ್ತೆ ಮೋಗುಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ ಕ್ವಾಲ್‌ಟಿಕೇಷನ್ ಆಡು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ವಸಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸಜ್ಜೆಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೌಜನ್ಯ ಸಹೃದಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಸ್ವೈಪಂಡರಿ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್, ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೫-೧೬ ಸಾವಿರ ಸ್ವೈಪಂಡರಿ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್‌ನ್ನು ಸಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡೀಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಯವರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಪರರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು, ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಚೇಂಜ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಲಿಸ್ಟ್ ತರಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತಂಬಲು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ದರೂ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದ ರಿಂದ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ೬-೭ ದಿವ್ಯಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ೫ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರು ೧೪ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಸಡಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇವಾವಂತಿ ಆಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಕೆಲಸ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ

ತಮಿಳುನಾಡು ನೀರು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೀರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ.

(ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಆಗಾಗ್ಗೆ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯ ದಲ್ಲೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜ್ಞಾಪಿಸಿರು ತ್ತೇವೆ. ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲವೆ ಅಕ್ಷಿಡಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಆಗುವ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್‌ವಾಯರ್ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲೋಗಲೆ ಕಾದರೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ, ಅಕ್ಷಿಡಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದು ಸರ್ವವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೨ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಆರನೇ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಗಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿದರು ಕೂಡ ಶೇಕಡಾ ೩೦-೩೫ಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಲು ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದ ಕೆಲಸ ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಜೂನ್ ೮ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದರೂ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿಯದು ಇದೇ ಸ್ವಲ್ಪ, ಸೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಚ್ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ತಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರುತ್ತೀರಿ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಬಂತು. ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಲೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ೧೨ ಲಕ್ಷ. ಅದರಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ಕೇವಲ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಂದ್ರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಉಳಿದ ೮ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೨೭ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ೮ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ದಿದ್ದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೀಡಿಂಗ್ ಚಾನಲ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು, ಜಮಾನು ಮಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಂದಗತಿ ಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟ. ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ

ಅಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೨೧ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೫೦೬ ಲಕ್ಷ, ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೧.೭ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಜಲಾಶಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನ ಕೋಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ತಾರಕ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇದೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾನ್ತ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾನ್ತ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಗಳಿಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಕೃಷ್ಣಾ, ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಷೋರಾಪುರ, ಶಹಪುರ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗೆ ೧೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ೧೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಂಡೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಟ್ಟು ೩೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶಹಪುರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨.೨ ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಲಿದ್ದು ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ೧೯೭೮ರ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೧ರೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಎರಡೂವರೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದೆಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳಿವೆ. ಹಾನೆಸ್ಸಿ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಟಿ‌ಎಸ್‌ಸಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಎಫ್‌ಟಿ‌ಎಸ್‌ಸಿ ಇರುವ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಕರಪ್ಸ್ ಆ ರುತಾನೆ. ಹಾನೆಸ್ಸಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳೆಕುಂದಿಯವರು ಬಹಳ ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ ಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮೂರೂವರೆ ತಿಂಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಡವಾದರೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಮುಗಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವಾಗ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೩ ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾದರೂ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಇದೆ. ಈ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಏನಿದೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೀತೆಯಲ್ಲಿ ೩-೪ ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲ, ೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ವಿನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೦-೧೨ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಬ್ಬೊ

ಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್ರಿಟ್ರೀಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೮-೯ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಸಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಔನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ನಮಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾದರೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಪೀಲ್ ಇತರೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಗಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಆರ್ಟ್ರಿಟ್ರೀಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ೧೦ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಆರ್ಟ್ರಿಟ್ರೀಷನ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಆರ್ಟ್ರಿಟ್ರೀಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟು ಕುಂಟಿತವಾಗುತ್ತದೆ? ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ನಾನು ೪ ಸಲ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಡೇಟ್ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ತಾವು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಅವರನ್ನು ಏನೇನೋ ಕೇಳಿದಿರಿ ಎಂದು ಚಿಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬರೆದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ? ದೂರು ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅನೇಗೋಳರವರು ಹೋಗಿದ್ದು ನಿಜವೇ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಬರೆದ ಚಿಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಕರೆದು ಕೇಳಿ. ೪ ಸಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೀಲ್‌ನ್ನು ಸ್ಪೀಲ್ ಆಫಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಗ್ನೇಟ್ಸ್ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರೀ-ರೋಲ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಎಸ್. ಎಸ್. ಟಿ. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸಿಮೆಂಟ್ ಫರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಸಹ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪೀಲ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ತರಿಸಲು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿದುರವ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕುದುರೆ ಮುಖ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಅವಧಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಗೃತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬಾಳುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಳ್ಳತನದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ೪-೫ ಜನ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಕಡಿಮೆ ದರದ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಅಪೂರ್ವ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ದರದ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಅಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತನಿಖೆಯ ಸಂತರ ಅವರು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರೊಬ್ಬರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸೆಲ್ನಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇ.ಎಂ.ಡಿ. ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಹಣ ಅವರಿಂದ ಬರುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ.ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಂದ ಈ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡದೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ವುಂಗ್ ಮಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಕಡಿಮೆ ದರದ ಟೆಂಡರ್ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ದರದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳಿಗೂ ಟೆಂಟ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಟೆಂಡರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ತಪ್ಪುತ್ಪರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬದಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರಾರಿಂದ ಈ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೦ ೧೨ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರಾದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಲೈಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಕಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸ್ವೀಲ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ದರ ಜಾಗ್ರೆಯಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳಿಂದ ನಿಜವಾದಂಥ ಕ್ಲೈಮ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರವೂ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಹಾಪುರ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ೧೯೮ ರ ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾಲುವೆಗಳ ಲೈನಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ನೀರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಲುವೆ ದಡಗಳು ಕಸಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನಿಯಮದಂತೆ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಚಾನಲ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವರಣಾ ನಾಲಾ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮುಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಈ ನಾಲಿಗೆ ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಚಾನಲ್‌ನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವಾದ

ಕಾರಣ ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ನೀರು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ವರುಣಾ ನಾಲೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಬರುವ ೮೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ನೀರು ತುಂಬುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾಟೆ-ಹೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರುಣಾ ನಾಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವರುಣಾ ನಾಲೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತರ್-ರಾಜ್ಯ ವಿವಾದವಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ವಿವಾದ ತಿ. ಮಾರ್ಗವಾದಮೇಲಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಪ್-ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಪರಾಧಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ೮೮೧ ಕೊಲೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೯೪೨ ಆಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಾಸರಿ ೨.೬ ರಂತೆ ಆಗಿವೆ. ಡಕಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ರಾಬರಿ ಕೂಡ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಸರಾಸರಿ ೨.೬ ರಂತೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೨೬ ರಿಂದ ೨೭ ಕಳ್ಳತನಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಳ್ಳತನಗಳು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೫೭ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೫೪೧೮ ದೋಚಿಗಳಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೧೫ ದೋಚಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಬ್ರಿಚ್ ಆಫ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸರಾಸರಿ ೨.೬ ರಂತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೇ ಹಗಲು ಹೊತ್ತೇ ರಾಬರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರನ್ನೇ ಇದ್ದಿದ್ದೇ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸುದ್ದಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬಸವನಗುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತೇ ಒಂದು ರಾಬರಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ದೃಢತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹುಣಸೂರು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಿವ್ಯವಿಸ್‌ಪಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎದುರುಗಡೆ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಆ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ನಿಂತು ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಗೋಕಾಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ಅರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳೇ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಆ ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಜನರನ್ನು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ವೇಕೇಟ್‌ರೂ ಸಹ ಸೇರಿದ್ದರು, ಅವರನ್ನು ದಿವ್ಯವಿಸ್‌ಪಿ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅದರ ಬಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆಡರ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಅಫೇರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈಲಿಂಗ್ ಕಡತ ರಚಿಸಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದವರು. ಫೈಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಅಪರ ಬುದ್ಧಿವಶವೇನೋ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ

ಅದರಿಂದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರು ಇದರಿಂದ ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು ಅದರಿಂದ ಅದದ್ದಾದರೂ ಏನು ಎ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಬಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಫೈಲುಗಳ ಹಿಸಿದರೆ ಏನಹ ಆ ಫೈಲು ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ನನಗೆ ಆ ಸ್ವೀಮಿಂಗ್ ಆಫೀಸ್‌ನ ಸಹ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಸ್ವೀಮಿಂಗ್ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ೨೦-೨೫ ಲಕ್ಷ ಕೋಡುತ್ವ ಇದ್ದೀರಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಸ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕೆಲಸ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರೇ ನೋಡಬೇಕು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಕೆಲಸ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ-ಟೈರೆ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಲಿಂಬದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶೀರ್ವಚನವನ್ನಾ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾಡಿದರು. ಎರಡೂ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇವೆ. ಅವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೂ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದರೆ, ಚುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನ ಈ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಇದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಈ ಅಧಿಕಾರ ವೇಳೆಂದಿರಲೇಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾವಿ). - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಈ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಏನಾದರೂ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಏನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ರೊವ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಕ್ಲೆರಿಕಲ್ ಹಾಕಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ೬-೭ ತಿಂಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ತಾವು ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಪೂರ್ವದ ದಿವಸ ನಾನು ಈ ಬಂದು ಕೊಲ್ಡನ್ ಅಂಡ್ ಅನ್ಸರ್ಸ್ ಏನು ಕೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ೨ ವರ್ಷದ ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈಪೂರ್ವ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಇದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ತಾವು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬತ್ತೊತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದುವುದೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರೀ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಆದಾಯ ಮೀರಿ ಏನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಏನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾನ್ಫಿರ್ಮೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಡಿದು ರಿಕ್ವರಿ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಈಪೂರ್ವದ ದಿವಸ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ವಿಶ್ವರೂಪ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಿನ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆಳಗಿನ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಂಚದಾರ್ಪಣೆಗಳು ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೂರುಗಳು ಏನು ಬಂದಿತ್ತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ತಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಮೇಲೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯ ಚಾರ್ಜಸ್ ಏನು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್‌ನವರೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವಿರುವುದು ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಸ್ ದರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ೪ ಲಕ್ಷ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸೆಸ್ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಾಗ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ತ್ಯಾಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಆದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಕ್ಕಂಥಾ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ ನಾನು ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೧೨-೩೦ ಪಿ. ಎ.

ಇನ್ನು ಅದ್ವಿನಿಷ್ಟೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಆಫೀಸರ್‌ನು ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಲಿಸ್ಟನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ; ಒಂದು ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ತಮ್ಮ ರೈಟ್ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾಂಗ್ಲಿಯಾನಾ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅವರು ಬಳ್ಳಿಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಾವು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ಎಫ್‌ಐಎಂಐ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆಫೀಸರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದು ದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೪೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಡವಾಗಿರುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ, ೧೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ೧೯೭೧ ರಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಟ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು, ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾ ಭಾಗ ಹಣ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪು, ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನದಿಗೆ ಡೈವರ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದು ತಡವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ೧.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳು ಕ್ಲೇಮ್ಸ್ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನದಿಗೆ ಡೈವರ್ಷನ್ ತೋರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಕೆಲಸ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦ ರ ನಂತರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತಾವು ಎರಡುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ೨.೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ, ೨.೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಕ್ಸಟ್ರಾ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಾವು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೂಳದ ಪ್ರದೇಶ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ವಹಿಸಿದ ಕಾಳಜಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಮೂರು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಭಾಲ್ಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥಾದ್ದನ್ನು

ಅಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕ ಕೆಳಹಿಡಿದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದಂಥ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನನ್ನು ಸಹ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಪ್ರಿಲ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹ ಇವು ವಾಪಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಕೊಠಡಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೨೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫಿಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಮೂರು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದೂರವನ್ನು ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಟರ್ ಸಹ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೂವನ್ನು ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡಲಾರದೆ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೪ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬರಮನವರು ಇದ್ದಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಂಟಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯವರ ತಕರಾರಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಪರ್ಪವಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ತಾವು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರಿಗೂ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸರ್ವಿಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ನಮಗೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ನೀರ ವರಿಯಾಗುವುದು. ಇಂಥವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ ನೀರವಿಂದ ೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣವೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ೨.೫ ಪರ್ಪ ಸರ್ವಿಸ್ ಇರುವವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳು ಸರ್ವಿಸ್ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುರೂಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇರಬೇಕು, ಇದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಿರ್ಚ್‌ಗಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಜನರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾದಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು

ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟನ್ನು ಇವರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಂಪನ್ಯೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೦೨-೨೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಕಾಂಪನ್ಯೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಗತಿಯೇನು ಎಂದೂ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಪನ್ಯೇಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಐ. ಎ. ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು, ಮನುಷ್ಯರು, ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಇದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತಾವು ಗಮನಪರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ರೆವಿಡಿಯಾಗದೆ ಜನರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯರೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಎನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಆದರೂ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಎಕ್ಸಿಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ೧೯೭೨-೭೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸೀಡ್ಸ್ ಲೋನ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶೇಕಡ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಹ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೋಗಸ್ಸ್ ಸೀಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಡೆಮಾಡಿದು ಯಾರೋ ಹೆಸರಿಗೆ ಯಾರೋ ಸೀಡ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತದ ಸುಧಾರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ತಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಹೈಪವರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಟೈಮ್ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೩೦ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

(ಸಭೆಯು ದಿನಾಂಕ ೨೦-೭-೧೯೮೨ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨-೪೫ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ

ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೫೦ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿತು).

(ಸಭೆಯು ೨ ಗಂಟೆ ೪೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು)

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು)

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ

ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಚಿವಸಂಪುಟದ ವ್ಯವಹಾರ ಇಲಾಖೆ, ಚುನಾವಣಾ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಭಾಗ, ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳು - ಈ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಈ ೨ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಅನುಭವಿಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿ - 'The inexperienced people who do not know ABCD of Administration, are today at the helm of the affairs.' ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂ ಆಳವಾದ ಅನುಭವವಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಗತಿದೋಡದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ತನ್ನು ಬೇಸ ಜನತಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ೧೯೬೦, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೧೯೫೩-೧೯೫೭-೧೯೬೨-೧೯೬೭-೧೯೭೨-೧೯೭೮, ಆರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ, ಇದ್ದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅಥವಾ ಮತದಾರನ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗಳಿಸಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಯುಳ್ಳಂಥ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ, ಸಮಾಜಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಇದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಒಂದು ಇತ್ತು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳು ಅಂದರೆ, ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಭಜನೆ ಆಯಿತು. ಅದಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಗುತ್ತೇದಾರಿಯನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಂಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೋಷ ರಾಜಕೀಯ ದಿಕ್ಕು ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಹತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತನ್ನು ಬೇಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದಂಥ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾದವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಅರ್ಹತೆ, ಅನುಭವ-ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ-ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತುಂಬ ಸೊಂದು ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತಿನಿಂದ ಸಮಾಜ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮುಂದುವರಿದ ಕೋವಿಂಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇರಬಹುದು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಕೋವಿಂಗೆ

ಸೇರಿದಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಇರಬಹುದು. ೧೯೫೨ ರಿಂದ ೧೯೫೩ರವರೆಗೆ ಅಂದು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಸ್ಪೀಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ೧೯೫೩ ರಿಂದ ೧೯೭೧ರವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಬರುವವರೆಗೆ ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ರಾಜ್ಯ ಆದಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ, ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಆದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಬಲ ಕೋಮು ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೮೦ ಜನವರಿ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮೈಕ್ಲೊಸ್ಕಾಪ್ ಮೈನಾರಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಏ ಕೋಟಿ ಜನ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏ ಸಾವಿರ ಜನ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಸ್ವನಿವೇಶದ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ೧೯೮೦ ಜನವರಿ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಈಗ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂದು ಹೇಳೋಣ ; ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಾದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಾಜ. ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಲ್ಪ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಾದ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ವಾದ ಅಂದರೆ, ೧೯೫೨ ರಿಂದ ೧೯೭೨ರವರೆಗೆ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೋಮಿನವರು ಯಾರೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇತ್ತು, ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೯೫೨ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರ ವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಗುದ್ದುಪುದು ಬೇಡ, ಮನಬಿಟ್ಟ ಮಾತನಾಡೋಣ, ತತ್ಕಾಲ ವನ್ನು ಬರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಜನತಾಂತ್ರಿಕ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಬಳಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ವಿಮರ್ಶಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಹಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೋರಾಟ, ಯಾವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪಾಲು ದೊರೆತಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ತಿಕ್ಕಾಟ ಇವತ್ತು ಹೋರಾಟ, ತಿಕ್ಕಾಟ ಎರಡೂ ಇದೆ. ಬಾಕಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನೀರಿನ ವಿತರಣೆಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದವರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದವರೂ ಓಡಾಡು ತ್ತಾರೆ, ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಓದುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ಸೀಮಿತ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶ ನಡೆಯತಕ್ಕುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗ, ೧೯೫೨ ರಿಂದ ೧೯೫೩ರ ವರೆಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಸೇವಾಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರೀ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅರ್ಹತೆ, ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೩

ರಿಂದ ೧೯೭೧ರ ವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಡ್ತಿ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೮೦ರ ವರೆಗೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ದಿಕ್ಕೊಬ್ಬಿ ತೋರಿಸಿದಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕದಾರಿಗೆ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ; ೧೯೫೨ರಿಂದ ೧೯೫೧ರವರೆಗೆ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಾವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಬಂದು ಅಭ್ಯುದಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಆಪ್ತ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ; ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರದೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪತಿಯಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಿಂದಲೂ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ-ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎರಡೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಪರ್ಪದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೇದಾರ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಭ್ರಷ್ಟರು, ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೋಭೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಡೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹರಣವಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆ ಬಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆದಂತಹ ಮಾರ್ಪಡನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆ ನಿಂದನೆಯಿಂದ ವಿಮಂತ್ರರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಶಾಸಕರು ಯಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ಆಗ ಬಹುದು-ಯಾರೂ ಈ ಆರೋಪಣೆಯಿಂದ ವಿಮಂತ್ರರಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬಂದು ಮಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರಾಣಿ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರತಿಯೆಯನ್ನು ನಿರಾಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧಿ ಮುಖಂಡನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೮ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೊನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಾವು ಸದನ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿರರ್ಥಕ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೬೧ ದೇವರಾಜ ಆರಸುರವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಬಿಡಿತ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಸಿಂಹ ಮಾಲಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೋ ಬಂದು ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿಕ್ಷಣ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಶ್ರಮ ಪ್ರವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತು ಇದೆ ಅದರ ತಾವು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಗಂಭೀರರಾಗಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದೇನೇನಾರೆ, ಯಾವುದೇ ಬಂದು ಆಮಾನನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ) ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊತ್ತು ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಚ್ಚಿ ಕೂಡ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸದನ ಅಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು (೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ)

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಂಗವನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಆರೋಪ-ಸ್ವಾರೋಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನಂತರ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ನಾವು ಬಹಳ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಹಾಗೂ ಸಿ.ಬಿ.ಐ.ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಕೇಂದ್ರದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯಾರ ಹಂಗಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಕುಳಿಬರಬೇಕಾದರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ. ರೈಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಸೇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ ಅದು ತನ್ನ ಪತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು (ಅನ್ ಆಕೌಂಟೆಡ್ ಮನಿ) ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ವಿಶೇಷದಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಡುಗಳು ಅವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನ್ವಯ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡರ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲ ಬಿಳಿಯ ಹಣವೇ ? ಬಿಳಿ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಶಾಸಕರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಈ ಸಮಾಜದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಣೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೀಳುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು, ಯಾರೋ ಏ ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಂತಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಬ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಈ ಸದನದ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಹೆಡ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಆಗುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಏನೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. The time is not ripe for the Constitution of Lok Ayukta and Lokpal ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ಪರಿಮಾಣ ಅಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. The Chief Minister is not subjected to enquiry under the Lok Pal. He has not come from heaven. Even the MLAs are not subjected to enquiry under the Lok Pal. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ The decision making authority is the Chief Minister. Suppose if a Minister is going to face the corruption charges, after the enquiry by the Lok Pal or the Lok Ayukta, according to that Act, which is placed before this House, but lapsed, the ultimate decision making authority is the Chief Minister and the matter will be placed before the House for final disposal. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. Ulti-

mately, the party system of Government ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. The fate of the Public Accounts Committee report will be the fate of that report also. ಆದ್ದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಜನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿರಬಹುದು. ೨೫ ಜನ ಇರಬಹುದು ೭೫ ಜನ ಇರಬಹುದು ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಎಂಬ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಬಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಹೋರಾಟ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಗಳಿವೆ. ಈ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗ ಮಲಿನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಷಾದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಾನೇನೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅದಕಾಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನನಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಇಲ್ಲ, ನಿಮಗೂ ಇಲ್ಲ. ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. It is a matter of events ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂತು, ಅದು. ಇನ್ನೂ ಐದು ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗದೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಾಗ ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ ಸಿ.ಬಿ.ಐ. ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ನೋಡಿ ಜಮೀನು, ಆಸ್ತಿ, ಎಲ್ಲದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪೋಲೀಸರು, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನೋ ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್. ಎಲ್ಲರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತೂ ಬೇಕಾದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಮಾರನ್ನು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ೫೯ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೋತಂಥವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪ ಕೂಡ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. To destroy, to demolish the leadership, this character assassination will be there in every political party. It is not confined to A or B political party. In every political party it is there. I am not bothered. That is why an Independent Agency whoever it may be is required. ಆ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಓದಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಣಿಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರೊಬ್ಬರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ಪಿಡಬ್ಬುಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಮಂಜೇನ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅವರ ಘೋಷಣೆ ನಡೆದು ೧೯೭೧ ರಿಂದ ೧೯೭೨ರವರೆಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಚಾಕುಬಿಟ್ಟು ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡುಬಂತು. ಅದು ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಹೋಗಬೇಕು Let us search our heart ಈ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ then, what action you are going to take is perfectly correct and I whole-heartedly welcome that. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬೇಡ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಡ್ತಿಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬೇಡ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೇವಾವಧಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬೇಡ ಎಂಬ ಆಚಲ ನಿಲುವನ್ನು ತಾವು (ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು) ತಾಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಸ್ಟೆಪಲ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಪೋಲೀಸರಿಗಿರುವುದು ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಪೋಲೀಸರಿಗಿರುವುದು ಮಂಜೇನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದು ಇವತ್ತು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಳಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅತ್ಯಂತ ದೂರ ಪ್ರಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದುಸುತೇನೆ. ೧೯೭೨ರಿಂದ ೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ಸೇವಾವಧಿ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅದೂ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ. ನಿನ್ನೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲವು ಎಂಬುವರೋ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಈ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಳೆಯದೇ ಹೋದರೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಅಭಿನಂದನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ, ವಿಜಲಿನ್ಸ್ ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕತ್ತು ಹಿಸುಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಔಚಿತ್ಯವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜನಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೂರರಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎನ್ನುವ ವಾದ ಇದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೂರರಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾಪಾಳಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಬಂತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ನೇಮಕಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಚಾರಿಗ ತರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಕೂತೂ ಸುಖಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ? ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ? ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦-೨೫೦ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಹುದ್ದೆ

ಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 20-25 ಭಾಗ ನೇಮಕಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ತಾವು, ಈ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಜಲ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆದರೆ ರೇಷಿಯೋ 25 0/10 to be selected by State quota among the State Services 66 2/3 to be directly recruited by the Indian Public Service Commission. ಇವತ್ತು ಬಹುಶಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಖ್ಯ ಹೆಜ್ಜೆದಾರ್. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಅಮರ್ಗಂಧರರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ವಕೀಲಿಗಳು ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೋಮಂ ಮಾರುವಾಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನು 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಢ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಆಡಿಷನಲ್ ಜೇಢ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇನ್ನು 4-5 ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ಗ ಕೂಡ ಮಾರುವಾಗುತ್ತೆ. ಇವತ್ತು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬೇಸರ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಡಿಷನಲ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಪರಿಚಯ, ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೊಂದು ಬೈ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಭೇಟಿ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಕೆಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬೇಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನ ನೇಮಕಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. In almost all these 30 years after creation of these IAS ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ರಿಸಲ್ಟ್ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ರಿಟರ್ ಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1000 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಪಾಲಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 100 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೇ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ 2500 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ 1000 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ನೇಮಕಾತಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವಕೂಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆ. ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾರಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನೋಡಿ ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ದಿವಸದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನೇಮಕಾತಿಯು ನಡೆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದೇಗೆ ಇರುತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಳು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಒಂದು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವವಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹರುತ್ತೇನೆ.

2-20 ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಿಕಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನರಸಿಂಹರಾವರವರನ್ನು ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಛೇಮನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಯಂ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಆದರಲ್ಲಿ ಫಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒ ವರ್ಷ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದವರನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಇಂಟಿ ಗ್ರಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಅನುಭವ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ Majority of the Officers at the district level administration. Will follow the rules meticulously. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ೧೯೫೫ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಾಲ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಎಂಬುವವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರು ಅವರು ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರು ಒಂದು ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದ ಸುಮಾರು ೧೨ ಮೈಲಿ. ಆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರಗಾಲ ದಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ರಾಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಸ ಜಮಖಾನೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡೀಗಳಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ೧೨ ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಕಾಲಿನಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೂರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರ ತಕ್ಕ ಆ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೀರಾಗಿ, ಜೋಳದ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೇ ? ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು ೧೨ ಮೈಲಿ ದೂರವನ್ನು ಕಾಲಿನಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ದೃಶ್ಯ ಇವತ್ತಿಗೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಅವರ ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಓಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿ ಕಾರಿಗಳ ಇಂಟಿಲಿಜೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಐ.ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇವಲ ೨೨ ಅಥವಾ ೨೫ ವರ್ಷಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೨ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಪರ್ ಟೆಂ ಸ್ಟೇಲ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಇಂಟಿಲಿಜೆನ್ಸ್ ಒಂದುಕಡೆ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅನುಭವ. ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಲ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಅವನ ಮೇಲ್ಮೆಗೆ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ವನೋಭೂಮಿಕೆ, ಅವರು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸರ, ಆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧/೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೫೦:೫೦ ಆದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧತೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಚಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. I can name them. I know them from close quarters. Sri Shanchakumar, Deputy Commissioner of Chitra- durga Sri Krishn Murthi, Joint Secretary, ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ನೇರ ನೇಮ ಕಾತಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವುಟ್ಟು ದಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಳಗಡೆ ಇದೆಯೇ ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಎರಡೂ ವರೆ ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ

ಅವರ ದಕ್ಷತೆನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಆಗಿರುವವರಿಗಿಂತ ಯಾವುದೇಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ೧/೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ೫೦:೫೦ ನೇಮಕಾತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಮಾಸ್ತ ಸದಸ್ಯರಾದ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ, ಕುರುಬರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ...

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತೆಕ್ಕೇಡ್.—ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಮಣಿಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—Several communities have no representation. But it cannot be given at a time. I too agree. ಆದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಕೋಟಾ ಭರ್ತಿಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನೀವೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆ? ಗಾರಿಕೆ ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಈವತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನೀವು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ೫೦:೫೦ ರೇಷಿಯೋ ಇಮಿಡಿಯೇಟ್ ಆಗಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, there are Additional Secretaries in the State service like Sri Muniyappa, Industries Department, Dr. Narayanaswamy in the Animal Husbandry department. ಅವರಿಗಾದರೂ ಕೆಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಸ್ಟರನ್ ಒಂದು ತೊಯಾಟಿ, ಹಳೇ ರೋಸ್ಟರನ್ನು ಅನುಸಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆ ಹೊಸ ರೋಸ್ಟರನ್ನು ಅನುಸಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆ ಎನ್ನುವ ಈ ಒಂದು ತೊಯಾಟದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ನೀವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆಟ್ರಿಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಕ್ರಮಗಳು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ ? ಈ ಗೊಂದಲಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಗಳಿಗೂ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಾದಮೇಲೆ ತಾವು ಕಳೆದ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಏನು ಆತಂಕ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ಮುಂದುವರಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಮನಗಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮುಂದೆ ಆ ಕೆಲಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಬಿಚಿತವಾಗಿ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೭೦ ರಿಂದ ೭೨ರವರೆಗೆ ಇಲಾಖಾ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಸಮಿತಿಗಳು ಯಾವುದೂ ಇದ್ದುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕು. There were 70 to 72 Departmental Recruitment Committees including the District Level Recruitment Committee. ತಾವು ಕೂಡ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಓನ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. It is nothing but a mini Public Service Commission ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಲಿಖಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾದಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೭ ಸಮಿತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅರುವರೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೭-೮ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ

ಒಂದು ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ೫೦ ಸಾವಿರ ಈವಟ್ಟು ನಿರಂದ್ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏನು ಇವೆ ಅವು ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗದಂತೆ ಒಂದು ಕಡೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಈ ವಿಳಂಬದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾ ಮಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಟರ್ನರಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪಾಕ್‌ಮನ್ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಡೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಹಲವಾರು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಯೆಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ್, ಗ್ರಾಮಸೇವಕರ ಸಹಸ್ರಾರು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಂದೆರಡು ಸ್ಕೂಲ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೊಠಡಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆತ್ಮಂತ ಜರೂರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ೩೦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕೂಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಯೋಯರ್ ಆಫ್ ಪಾಸಿಂಗ್ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಈವಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾರು ಯಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ವಯೋಮಿತಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಪರ್‌ಚುನಿಟೀಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಆದಂಥ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಹೈಕೋಟಿಗಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ವಯೋಮಿತಿ ಮೀರಿ ಅವನ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ೨೮ ವರ್ಷ ಇದ್ದು ೩೦ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ೩೦ ಇದ್ದು ೩೫ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ; ಫೆಡ್‌ರಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ೩೦ ಇದ್ದು ೩೮ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಗ್ರಾಡ್‌ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಿರಿ. 50% of the available vacancies have been reserved for these stipendary graduates. But with one condition that they should undergo a test or examination which is going to be prescribed by the Government. ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಈವತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಗ್ರಾಡ್‌ಯುಯೇಟ್ಸ್ ಈವತ್ತು ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಇಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ದ್ವಿಮಾನಿವೇಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಟನ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದಿರಿ.

ವಾಗ, ಇಂಥ ಕಡೆ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಈವತ್ತೂ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೈಫಂಡರಿ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ನ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಕ್ಕಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬಸ್, ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್‌ನ ಏನು ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೊಪೋಷನೇಟ್ ಆಗಿ ರಿಸರ್ವ್‌ಮಾಡಿ ಉಳಿದಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಆಗಲಾರದು. ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ನಾನು ಮಂಸ್‌ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನು ಜಿ. ಎ. ಡಿ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ವರ್ಗಗಳು ಆದಾಗ್ಯೂ ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ, ಬಾದಾಮಿ ಜಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಡುತ್ತಾರೆ, ವೈಕೋರ್ಟ್ ಒಂದೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಪ್ರಮೋಷನ್, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಯಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ನನಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ವಾದ ಗೌರವವಿದೆ.

ನಾನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಸಮಾಜದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. One of the top - class Officers who has no bias he may be a little bit strict. ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತಿವು ಇತಿಶ್ರೀ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆ, ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ Cadre and Recruitment Rules ಎತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಅಪಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್. ರೂಲ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾಡಾರ್ಥಕವಾಗಿರಿದೆ? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ? ನಾನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರೂ ಏಕೆ ಒಂದೇ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೊರೆಯೇ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೂರುವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಕಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕವನು ನನ್ನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಇರಬಹುದು. ಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. How people try to exercise their powers to suit their own conveniences, ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು. ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಇಲ್ಲ. Chief Inspectorate of Boilers ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೌಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು

ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ, ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಬೆಂಚ್ ಜಡ್ಜ್ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಡಬಲ್ ಬೆಂಚ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಬ್ರಷ್ಟರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಾಗ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯ ವಾಯಿತು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಲವಲವನಲ್ಲಿ ಆಯಿತೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಒದಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು, ಈ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಅಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಹೇಗಾಯಿತು ಅಂದರೆ ತಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ, ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜಾತಿವಾರಿಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಜಾತಿವಾದವಾಗುವಲ್ಲ. I am not against any community. I want to make myself clear in this behalf. See how the Governmental machinery is going to be mis-used to meet their ends. ೧೪ ತಿಂಗಳು ಅದಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರನ್ನು ಇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆರಿಸುವೆಂಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಅದರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರು ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್, ಆಗಿ ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸೀನಿಯರ್ ಮ್ಯಾನ್ ತರಬೇಕು. How the Cadre and Recruitment Rules are going to be modified and amended and how they are going to be mis-used ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. (೧) ಸುರೇಂದ್ರಕೇಮಾರ್ (೨) ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೇಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಬಿಯಾ ಯೂಸುಫ್ ಎನ್ನುವರು ಇವರಲ್ಲಿಗಿಂತ ಸೀನಿಯರ್. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ರಬಿಯಾ ಯೂಸುಫ್ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ 'She is a non-technical person and so she should not be given ಯಾಕೆಂದರೆ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟು ಬೇಕಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ manipulation ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಸೀನಿಯರ್ ಅವರು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. Earlier he joined Govt. Service. He is also a technical person. ಇಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ರಬಿಯಾ ಯೂಸುಫ್ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ supernumerary ಪೋಸ್ಟನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೋ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೀಫ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಎಂದು ಸೂಪರ್ ನ್ಯೂಮರಿ ಪೋಸ್ಟನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಓರಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒರಿಂಗಳಿಗೆ ಮಂಜಿ ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಸೂಪರ್ ನ್ಯೂಮರಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿ ವೇಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಅಬಾಲೀಷ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ರಿಮೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. He has been demoted just to show that he is junior to a particular Officer whom the minister wants to favour. With all sincerity at my command I say this. Even though you want to bring certain radical changes in the administration, see how certain vested interests are going to work to demolish and to destroy the opportunity of certain Officers. ಇದನ್ನೇ ತಾವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ರಬಿಯಾ ಯೂಸುಫ್ ಅತ್ಯಂತ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೇಳಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟರು. ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಖಾನ್ ರವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ೧೪ನೇ ಮೇ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪತ್ರದ ಒಂದೆ ಕಾಖ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. He made a direct allegation against the Minister. ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿವೃತ್ತ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕಾಜಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ Additional Chief Inspector of Boilers or Joint Chief Inspector of Boilers ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ನವರು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ KPSC refused to give their concurrence. ತಾವು ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ನನ್ನ ಕಡೆ ಇದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಸದಯತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. I know him very well. I know certain Officers at the Secretariat level. Accidentally I belong to 'A' Community I do not bother. But their mind is free and they are honest. Their mind is not corrupt. I make myself clear. But at the lower level they try to build the records in such a way that nobody can escape.

• ೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಒಂದು ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ತಾವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಮೊದಲು ಸಾಸು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಸದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಇದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ಮನ್ ಆರ್ದರ್‌ನ್ನು ರಿವೋಕ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಆದರೆ ಇವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಲು ಇನ್ನು ಕೇವಲ ೩೦ ದಿವಸಗಳಿದ್ದವು! ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ೩೦ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಫೋರಣ್ ಏನೂ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾದೆ ಎಂಬ ಸಂತೋಷ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. A sort of mental satisfaction. Sir, I know that family. He suffered greatest shock. I don't want to go into the merits of the case because the matter is pending before the Court. His another daughter suffered severe burns. Their condition is too pathetic. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ find out a solution which is acceptable to Government. Under what norms suspension should be made and revocation should be made. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮೊದಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜಕೀಯ ಬತ್ತಡ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾದಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಹುಸಿ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಓರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ನಾರಮ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೋಷವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾವು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪಾಪ, ದಿವಕರ್ ಎಂಬುವರು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ

ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಚೇರ್ಮನ್ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. It is Just to beat the Government with whatever stick that is available. If the Government want to collapse on it will collapse on its own accounts. I am not going to do that type of work. I was the leader of the Opposition in 1974 or so. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆರಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ ನವರು ಗೆದ್ದರು. ಆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಫಾಲ್ಸ್ ಒಟ್ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಪಿ. ಅವರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು 31 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಕೇವಳ ಆಡಳಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸಹ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಬೇಯಿತು ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಕಚೇರಿಯ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ಕೂರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಹಚ್ಚೊಂದುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿದ್ದೇವೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬದಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾದರೂ ಏನು? ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇವರು ಬ್ಯಾರಿಯರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾರ್ ಕಿಟ್ಟಾಗ ಅವರ ನಟಗಳೇನೂ ಲೂಸ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಚೇರ್ಮನ್ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಕೇಸ್ ಆಯಿತೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದರೂ, ಇವರು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, whether to continue him in service or not should be decided. Before you take a decision you must subject him for a medical test. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಮೈ ಮೇಲೆ ಇರುವಂತಹ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೆಂಗಸರು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಕೆಲವು ಮಹಿಷರನ್ನೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ೬ ಸೂಟ್‌ಗಳಿವೆ, ೧೨ ಜಪಾನ್ ಸೀರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೂಟ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೂ ಸಹ ಒಂದು ಡಜನ್ ಪಂಚಿ ಮತ್ತು ಜುಬ್ಬುಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ೩೦-೪೦ ಜೀಜೆ ಸೂಟ್‌ಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ತಿಳಿಯಲು ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಟ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ಇವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ ಪೂನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸ್ಮಾರಿವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಇವರನ್ನು ಆ ಜಾಗದಿಂದ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. I have got highest regards to the Vigilance Commissioner. I have no personalgrudge against him. I want to make it very clear. Only to bring bad name to your Government all this exercise has been done. I can prove it. A sitting Judge of the High Court is the Chairman of the Vigilance Commission. I think his lien is still continuing in the High Court. He investigates and he is going to take a final decision to prosecute accused officers. Prosecution is going to be conducted, but where? Where the case is going to be tried? In a subordinate Court before a District Judge. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಅವರು ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಾಗ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ನಾಳೆ ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲನೆ ಆಗು

ತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. How impartially that judge can take a decision? Either he must resign in the High Court and relinquish the post of High Court Judge or he must go back. He must opt for any one of these two things.

ಅದು ಅಲ್ಲದೇ ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಇನ್ನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ One Khanna a retired IAS Officer has been appointed as Central Vigilance Commissioner. ಈ ತರಹ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸಸ್ ಅನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ತರಹ ಕೇಸಸ್ ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನೌಕರ, ಆತ ಅಲ್ಲಿ ಅಕೌಂಟೆನ್ಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾನೋ ಇನ್ನೇನಾಗಿದ್ದಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಅಸ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಅಂಥಾವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. I am not going to attribute motive to Vigilance Commissioner. I am only saying how the Vigilance Commission at the subordinate level functions. ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಥಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನು ವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಂದ. ಬಂದು ಅವನ ಹಕ್ಕುದಲ್ಲಿ ಕೊತುಕೊಂಡು ಬನ್ನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಕರೆದ. ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತನೇ ಅವನ ಕೋಟಿನ ಜೇಬಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ನೋಟು ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟ. ಎರಡು ದಿವಸವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋವೀಸ್ ಸರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಂದ, ಅವನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಟ್ಟೆ ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ನೋಟು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಎಂದು ಬಣ್ಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅವನು ಮುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ಇವನ ಕೈಯೆಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಈ ತರಹ ಬಡಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಇನ್ಸ್‌ಟಾನ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಲಿ ಹೇಳಿ. ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕರು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. I have got highest regard. ಅಲ್ಲಿ ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಆಗಿರುವ ರಾಮಲಿಂಗಂ ಇದ್ದಾರೆ ಜಿಲ್ಲೆಮ್ ಇದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಕಾಂಪೌಂಡರ್ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಂದು ವಿಚಿಲನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಕೇಸಸ್‌ಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ, ಹೊರಗಡೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬು ನೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ? ನಾವು ಕೊತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. I have got a list before me as to how many officers houses have been raided. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಭಾವ ಇದೆಯೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಮೋಟೋ ಇರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿಟಮೆಂಟ್ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರ ನಿಲಗಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಗಢಾ ಪ್ರಹಾರ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಜಕನೂರು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, How the whole issue has been manipulated? I can go further and say how your another cabinet colleague has connived. I have got documentary evidence to prove it. A brother-in-law of him is running a factory. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲದ ಒತ್ತಡ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದಿರಿ. ಆ ನಿಲುವಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಆಡರ್ ಇಂಪ್ರಾಕ್ಟಿಕುಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೋಟೀವ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಎಂದು ಇವರುಗಳ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅದು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ನಂತರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ನಂತರ ಡಿವಿಷನಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು What type of administration he can run there? ತಮಗೆ ಇದರ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂಪ್ರಾಕ್ಟಿಕುಲರ್. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. I do not know how this type of Government order is issued. ಒಬ್ಬ ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ೭ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI R. GUNDU RAO.— That has been modified?

SRI H. D. DEVEGOWDA.— Has it been modified? I do not know.

SRI R. GUNDU RAO.— I will give you the modified order.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀವಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇದು ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ಆಯಾಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನುರಿತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ಜಸ್ಟೀಸನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ One man Commission should be constituted to find out injustices that have caused to various sections of the people so far in securing proper representations in various departments. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ (ಸಿ ಅಂಡ್ ಬಿ) ಇವರು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ

ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸಂತೋಷ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಈ ೩೦ ವರ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಆ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಆಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಎಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನಪ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ದುನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಬದಲಾರದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕೆಲವು ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಫಲಿತವ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರುವ ಕಡೆ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ನವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎನ್‌ಕೋರ್ಟಿಂಗ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಡಿಕ್ರೆಟರಿಂಗ್ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರನೆಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಆಡ್ವಿನ್‌ಸ್ಟೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ತಾವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಹುದ್ದೆಗೂ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ನವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಂತರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಅಧಿಕಾರಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಟಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ನವರು, ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Corruption is not only taking money, but if an officer is mentally corrupt it is more dangerous and damaging to the society. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಸಂತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ತಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ದಾಕಿಲೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟು ಬಾಳಿ ನಿಮಗೆ ಇದೆಯೆಂದು, ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಇತಿಶ್ರೀ ಹಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯದವರನ್ನು

ಸುಮಾರು ೧೮-೨೦ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. Even though he is an efficient and honest officer where can we find time? ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಬರೆದಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜು ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಫೈಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನಿರ್ಣಯಗಳು ನಿರ್ಣಯಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟ, ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಅಭಿಸಿಯಲ್ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಲಾಸ್ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸ್‌ಗೆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಭಿಸಿಯಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ, ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಜನತಂತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾವು ಬಿಡಬೇಕು. ಖಾಸಗಿಯ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಾವು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತು ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಡೀ ಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಾಮಗಾರಿ ಆರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಆರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್-ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ - ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿವೇಷದಲ್ಲಿರುವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈವರೆಡು ನದಿಗಳು ಒಂದು ವಿವಾದ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿವಾದ ವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಲಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾವು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರಿನ ಪಂಚಿಕೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನೆರವು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಗತಂತರವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಘಟಪ್ರಭ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಹಾರಂಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಅಲಮಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಸ್ತುರಿಕ್ಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. This is including the future cost of escalation. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಗತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಒನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮನವಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ವಿವರಗಳು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ದಿಡೀರನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

'Inequalities in irrigation potential and their effect on agricultural production' ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದರ್ನ್ ಎಕಾನಾಮಿಸ್ಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. It can be seen that only five states have perhaps irrigated acreage above the national average. Out of these states two states namely Punjab and Haryana show a spectacular irrigation development up to 1980. While Uttarapradesh, Andhra Pradesh and Rajasthan have been clinging to the national average the remaining states how weaker development of irrigation in these areas.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

4-30 p. m.

Karnataka stands at the tenth place in the All-India average. Major shares are taken by Punjab and Haryana States. The total outlay in all these five year plans is Rupees 7,510 crores of rupees on irrigation, out of which 36.6% is the total share taken by Haryana and Punjab under irrigation development. ಇದರ ಒಂದು ಹಿಸ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. whoever he may be at the helm of affairs, the past legacy reflects. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಇದು it is not up to the mark ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿಸ್ಟರಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಿಮಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೇಂದ್ರದವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ಚಾಣ್ಣಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜಟಿಲವಾಗಿದೆ, ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರತರವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಅಸಿಷ್ಟಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಯಂ.ಕೆ.ಪಿ.ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. one of the top class officer, the name of whom he mentioned, I have not seen his face. The same type of officer you have given to Hemavathy. I don't want to mince matters. One of the top class officers is the Chief of the project. ಇದು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಪೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆದರೆ

ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. I don't know how the Secretariat functions ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ I have no glamour for this publicity media. ಕೇವಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅದು ನಮ್ಮಿಂದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿವರ್ ಬೇಸಿನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದೆ. The present irrigation Minister and the previous irrigation Minister, they made it very clear in the parliament that Government of India intended to bring a legislation to take away the river water disputes. ಇದು ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಜಲ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ನದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಜಲ ವಿವಾದ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು? ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮೊದಲನೆಯ ಮಹದಿಯಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ರಿವರ್ ಬೇಸಿನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್, ಆವಾರ್ಡ್ ಬೈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಅವು ಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪುಟಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿರಂಗಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದಂತಹವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಲಘು ವಾಗಿ ವ್ಯಾಜನಾಡಿದರು. ಆಹಾ ನಾವು ಮೇಲ್ಮೈಗದ್ದೆಯೇ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅಣಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ನಿರತನು ನಾವು ಕುಣಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದೋಣ್ಣೆ ನಾಯಕನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರು ಅಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ? ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ನಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ನೀವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, I do not know whether you have agreed or not. I don't know the

stand taken by the State Government. Whatever may be the political relations with the Prime Minister, the States importance is paramount, whether politically or whatever office you enjoy, that is immaterial. If necessary you must be prepared to sacrifice your office for safeguarding the interest of the State. You cannot agree for this type of legislation. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೀತಿಗಳಿರ ಅಗ್ರಮಂಟನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಲಮನ್ನು ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೂ ಅಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಗಲೂಡದು. ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಲಿಸ್ಲೇಷನ್‌ನಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕುಟಲ ನೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ It is a circuitous way of taking away the powers of the State. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದೆ.

ನಾನು ಬರೆದಂತಹ ಪತ್ರದ ಒಕ್ಕುಣಿಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುದ್ದಿ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಟಗಳಷ್ಟು ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬರೆದಂತಹ ಕಾಗದದ ರೀತಿಯ ಸೊಲ್ಲು ಸಹ ಇಲ್ಲ. Where the importance of the State is concerned, ಮತ್ತೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಸೊಲ್ಲು ಸಹ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವಿವಾದದಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯದ ಒನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಹ ಒಂದು ಮತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. No purpose is going to be served if we have further dialogue. It is a futile exercise. We do not want any more discussion on this issue. I have got full confidence in Central Government. I only go to the Central Government and I will get justice. ಮನ್ನ ಮತವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ತಾವು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಭೇದ ಬೇಡ. ಇದು ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. D.M.K. tries to move the Central Government. The Ruling A.I.D.M.K try to move the Central Government. This proposed legislation is going to mar the future of the people of Karnataka, particularly the basin people of Cauvery river. The State Government should not commit itself for this legislation. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವಂತಾದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಯಾರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಈ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಮೊಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ

ತಮಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಸಿಬ್ಬಿಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಜನರಲ್ಲರೂ ಈ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ all most all the three are major projects and they act as storage reservoirs. Nothing beyond that ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಹ ಜನ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಎಂದೂ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುವಂತಹ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾದರೂ ತಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕರಾಳ ದಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆಲ್ಲಿ ತಾವು ಸುಮಾರು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿ ದಿರಿ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಸಹ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಜಲಾನಯನದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸುಮಾರು ೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಪರಿಣಾಮ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ೩-೪ ಜಲಾನಯನಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಏರಿಯಾ ಡವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆಂದು ಸುಮಾರು ೫ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಈ ೫ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರ ಲೆಡರ್‌ಶಿಪನ್ನು ನಾವು ವಿಚಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ವೀರಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಿರಿಯಾಡಿಕಲ್ ರೆವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೆರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲಘುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಈ ೫ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಹ ಹಣ ಏನು ಇದೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಫಿಜಿಕಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ರಿವ್ಯೂ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು, ಆಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ದತ್ತನೆಗೆ ವನ್ನೆಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬಾಳೇ ಕುಂದದಗಿಯವರಂಥ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್

ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಚೇರ್ಮನ್‌ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾಲೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹುಶಃ ಇದು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, —ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿಶದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಆಗಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡ, —ಅಯ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇರನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಧಾರ Its wordings should be final. The very next day Government should issue necessary orders. The Finance Secretary and other representatives of the Government will be there. ಅದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಿರಡು. ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. Whatever decision which is going to be taken at the Major Control Board, Should be final. I am not going to suspect the bonafides of the officers as long as Mr. Balekundargi is the Chairman. Similarly, there are other officers. Then, the Chief Engineers should be given powers and the Government should not interfere on technical matters. He should be made responsible. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಅದಸರದ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾದಂತಹ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇವರು Financial implications on various decisions ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಟರನ್ನು ಕರೆಯುವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಎಕ್ಸಿಮೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ. ಜನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೇಂಗೆಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜನಾವಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಎಂದರೆ—ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು Periodical review committee headed by the top-class techno-crafts ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಮಿಟಿಂಗ್ ಆಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಜನಲ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಏಳುವರೆ ಲಕ್ಷ ಏಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಡದಂಡೆ ಮೇಲೆ ಬಲದಂಡೆ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆಣೆಕಟ್ಟು, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಡರ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಂದಗರೆ, ಹೇಮಾವತಿ, ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ಆಣೆಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ರೈತರ ಆರೋಪಣೆ, ಪ್ರಚಾರ ಊರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವರು ಆಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ದೇವೇಗೌಡರು ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವನಭೋಜನ ಮಾಡೋಣ. ಮುಂದಿನ ವಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

೩೦ ಅಥವಾ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನರ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಹಳೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಚಾನಲನ್ನು ಮುಂದೆಗೆ ಇರಬಹುದು, ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಇರಬಹುದು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟು ಉಳಿದಂತಹ ನೀರನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಈ ಕಾಡಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಸ್ವಾಮಿ ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ CADA ದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಟಾಕರ್ ಅವರು ಮೂರೂವರೆ ದಿನ ಇದ್ದರು, ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಏಳು ದಿನ ಇದ್ದರು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಯ್ಯ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮೂರುವರೆ ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲವು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಡುವುದು ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. Why only it applies here ? It applies to all Command Area Development projects. ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಏನೇನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಆರ್ಟಿಸಾನ್ ಇರಬೇಕು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಇರಬೇಕು, ಕೂಲಿಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ Powers and functions of the Superintendent Engineer ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ? ಒಬ್ಬ ಎಸ್.ಇ. ಇದ್ದಾರೆ ; ಅವರು ಫೀಲ್ಡ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಬರೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಕೊಡುವುದಷ್ಟೇ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಚೀಪ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಎಸ್.ಇ. ಕೆಲಸ ಇನ್ನು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದು, ಫೀಲ್ಡ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಡಾ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ೪೯ ಲಕ್ಷ ೭೩ ಸಾವಿರದ ೫೫೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ೬೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅಥವಾ ೧೫೦ ಎಕರೆ. ಈ ೬೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ೪೯ ಲಕ್ಷದ ೭೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಾವು ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಪರೇಟಿವ್ ಆಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿ. ಸ್ವಾಫಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೋ-ಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೂಸನೆಗಳು ಇರುವಾಗ ದಯಮಾಡಿ ಚೀಪ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಚೀಪ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಡಾಪ್ಲಿಕ್ಯೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಚವಳು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಹೇಮಾವತಿ, ಹುರಂಗಿ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡರು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ

ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬರವಣಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟಲ್ಪ್ ಪರ್ಪಸ್ ಫುಲ್ಲಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದಸಾರಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕುಟಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಡ್ಯಾಂ ರಿವ್ಯೂ ಕಮಿಟಿ. ಅಲ್ಲೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ, On technical side they are going to give their opinion. ಅಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಂ ರಿವ್ಯೂ ಚಾನಲ್, ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್, ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಿಯಾ ಪೂರೈಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆತಂಕಾಶಂಕರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೂ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲೂ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಹಣಬರಹ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ; ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಈ ವರ್ಷ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಒಂಭತ್ತೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೂವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ? ಹೋದಸಾರಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ದೊರೆತಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಟೆಂಡರ್ ಆಕ್ಟಿವ್ ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬರಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದೆ, ಆಗ ಈ ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಬೇಕಾಗಿರಬಹುದು. ಕಳೆದ ಸಲ ಸ್ಟಲ್ಪ್ ನಿಧಾನ ಆಗಿರಬಹುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಯವಿತ್ತು. ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಮತ್ತು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎರಡಕ್ಕೂ They should not function as parallel organisation. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅತಿತರವಾದ ಪ್ರೈವೇಟಿ ಇರಬಾರದು. ಈ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅರಿವಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. The Chairman of the KEB should be the Board Member of the Power Corporation and the Managing Director of the Corporation should be on the Board of the Members of the Karnataka Electricity Board. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಲ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಏನಿದೆ, ಅತಿತರವಾದ ಪ್ರೈವೇಟಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏನಾದರೂ What is called personal satisfaction, ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ತುಂಬಾ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೬೪-೬೫ ರಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೆರ್ಟ್-ಸಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿನ ಕೂರಬಾರದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೬೫ಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೆರ್ಟ್-ಸಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ, ಆ ವರ್ಷ ಕೂಡ ನಾವು ಕೂರತಂದು ಅಂತಿಗ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆದ ರೀತಿ ದಯಮಾಡಿ ಹೈಡರ್ ಪವರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೈಡರ್ ಪವರಿಂದ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್‌ವರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಪ್ರಾಂಟನ ಮೊದಲನೆ ಘಟಕ ಮುಗಿಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಥರ್ಮಲ್

ಸ್ವೇಷನ್ಮ ವುಂಗಳೂರು ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಜ್ಜರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಾವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. 2ನೇ ಪ್ಯಾನಲ್ಲಿ ೧೯೯೦ಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಕ್ರಾಮ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಸಾದ್ ಕುಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಎರಡನೇ ಘಟ್ಟ ಇಲಿ, ಅಲಮಟ್ಟಿ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಇಲಿ, ಕಾವೇರಿ ಫಿಕ್ಂಡ್ ಸ್ಪೆಷ್ ಇಲಿ, ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಪೆಷ್ ಇಲಿ, ಹೈಡಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲಿ—ಇವುಗಳನ್ನು ಏನೇನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಆನ್ ಗೋಯಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಇದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೈಡಲ್ ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ್ಯಂತ ಚೀಪಾಗಿ ಇತ್ತು. In the whole of country it was 2 paise. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಎ೯ ಡು ಪ್ರೈಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಚಕ್ರಾಂತಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೨೬ ಪ್ರೈಸೆ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಲೇಷನ್. ಆದರೂ ಸದ ಕೆಂವೇಗೇಡ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೨೬ ಪ್ರೈಸೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಧಕ್ಕರಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕುಂಭಕೋಣ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಡ್ಯಾಂ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು. ಅದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ನೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಛ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುವಾಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಆ ಷರತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ೨೬.೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಪ್ಪಿದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ಪುನಃ ರೆಪ್ರೊ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ೨೬.೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಫೈನ್ ಹಾಕಿ, ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಾವು ಮನೆಯವುದಾದರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಗೇಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಂಚು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನೆಯತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಂತೂ ಈ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವು

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned

ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದಿಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಯಾದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಇದೇ ಕಡೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಚ ಪಾಂಡವರ ತಾಯಿ ಕುಂತಿ ಆಕೆಯ ಜೇಷ್ಠ ಪುತ್ರ, ಕರ್ಣ ಆದರೆ ಆ ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ ಸೂತಪುತ್ರನೆಂದು ಅವನನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವನನ್ನು ದುರ್ರೋಧನ ರಕ್ಷಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಂಗೆದೇಶದ ದೊರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಂತೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಾವು ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಇವನಾರವ, ಇವನಾರವ ಎಂದೆನಿಸದಿರಲೂ, ಇವ ನಮ್ಮವ ಇವ ನಮ್ಮವ ಎಂದೆ ನಿಸಯ್ಯ, ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಗೆದ್ದವರು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡು ವಾಗ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಗಳ ಕಾಲ ಆಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಬಹಳ ಜನ ಶಾಸಕರು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಂಜೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಡಿಸಾಲ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೋ ನಾಳೆ ಡಿಸಾಲ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಪ್ರದೇಶ ಸಮಾಚಾರ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ೨ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ, ಸಂಜೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವೈಕಿ ಕುರಿಗಳು ಬಹಳ ಡಿಸ್ಟಿನ್ಟ್. ಕುರುಬ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಅದರಂತೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಕುರುಬ ಮಾಯ, ಕೊನೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಕುರುಬನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹೋದ ಸಾರಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ಕುರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೋಳ ಬಂದು ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು, ಪಟೇಲರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳು ಎಂದರೆ, ದೇವೇಗೌಡರು, ಪಟೇಲರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಎಲ್ಲರೂ ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವರು.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ ? ನೀವು ಮದುವೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಎಂಬುದು ಇವತ್ತು ಬಂದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಅವತಾರ ತಾಳಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಅದರಂತೆ ನಾವು ದಂಷ್ಟ ಖಕ್ಷಣ ಶಿಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಯಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಭುತ್ವವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿ ನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಆಗ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬರಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ನಿನ್ನೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ೩ ಜನ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರು ಇದ್ದರು. ಅವರು ಯಾವ ತರಹದ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ ಪಾಪಸ್ಸು ಬಂದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನ್ ನವರು, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಕೋಣದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು, ಈಗ ಆ ೪ ಜನ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟರು ೪ ದಿಕ್ಕಾದರು. ಅವರು ಅತ್ತ ಹೋದರು, ಇವರು ಇತ್ತ ಬಂದರು ಮಂತ್ರಿಯಾದರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಸೇರಿ ಹೋದರು. ಹಿಂದೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ

ಕೆಡೆ ಬಂದರಂ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಜನೇಯನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿ ರಾಮನ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ ನಿಜವೇ ಅಂತ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಕೇಳಿದ ಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅರಸರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡೂರಾಯರು. ಎರಡನೇ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಇತ್ತ ಬಂದರು, ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೇ ? ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಲೆಕ್ಕ ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನನ್ನ ಅವರ ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಹಿಂದಿನದ್ದಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೪೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಜರು ದಿವಾನರಂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಲ್ಲದೆ ಕಾರು, ಬಂಗಲೆ, ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲಾ ಯಾರ ದುಡ್ಡು ? ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ದುಡ್ಡು, ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಬೈಸಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜವಾದ, ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಮಂಕರು, ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಯಾವ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅತ್ತಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ದಿವಾನರು ಹೋದಮೇಲೆ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬಂದಾಗ ಇವರು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜೋರಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಡ್ರೈವರ್ ದಾಸ್ ಅಂತ ಇದ್ದ. ಅವನು ಇಂಥ ಒಂದು ಟವಲ್ಲನ್ನು ಅವರ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕಾರ್ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ದಿವಾನರು ಹೋಗಿ ಇವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಪ್ಪ ಆದರು ಇವರು ಇವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ಹೋದರೆ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಭಾನುವಾರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಯಿತು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಯಾವತ್ತು ಪಟೇಲರ ? ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವೇನೋ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಪರಿರುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ನಾನು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

SRI GATTI CHANDRASHEKAR.—You were physically not present. ಆದರೂ ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಶರೀರ ಸಮೇತ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಫೋಟೋ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದಿತ್ತು. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಉಪಾಯಗಾರರು. wait and see ಎಂದು ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಅವತ್ತು ಸಿಟಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜಿನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಂದರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮುಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಮುಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ತರಹ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಈ ರಾಜಕೀಯದವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಂಖ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿನಿಮಾದವರನ್ನು ನಾಟಕದವರನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರ ಮಾಲಿಕ ಇವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಮನುಷ್ಯರು. ೩೫ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅವರ ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಅವರನ್ನು ನಾನೇ ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ನನಗೆ ಅವರ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತು. ಒಳ್ಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಂಗೀತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕುಲಗಡಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ್ ಹೆಂಡತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು. ನಾನು ಅಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ರೆಮಾಧಿತ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ವೇಶ ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಂತೆ ನಾನು ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ರಾಜಾಜಿನಗರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾದವನು

ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಂದಿದ್ದ ವರದ್ವರಲ್ಲೂ ಅವರು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ನಾನೂ ಹೋದೆ. ಏನು ಹೇಳು ತ್ತಾರೋ ಕೇಳೋಣ ಅಂತ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ನಂತರ ವಾಪಸ್ ಬಂದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್, — ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, — ಇವರಿಗೆ ಆತುರ. ಇವರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವಯವಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅವಯವಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

(ಸುಗು)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್, — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರುಪೇರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, — ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆತುರ. ಆ ಮಹಾತಾಯಿ ೯ ತಿಂಗಳು ಇವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ೯ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಇದ್ದರಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಕೇಳಿ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ನೋಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ಅವರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಅಲ್ಲ ಮದುವೆ ಇಲ್ಲದವರು. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರಲ್ಲ, ಅವರು ಮೊಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು, ಇವರೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಹೊರಟಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎ.ಗಳು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಕೆಲವು ವಿದೇಶೀಯರು ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗುಂಡೂರಾಯರು, ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಗ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದರು. ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬಳಗಡೆ ಇದ್ದ ಪೈಲಟ್ “The weight is heavy. Reduce the luggage, other wise we will collapse, throw away the luggage.” ಎಂದು, ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು ಕೆಲವರು ಚಿನ್ನ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಸೆಯುವುದು ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸಾಯುತ್ತೇವೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸಾಮಾನು ತರೋಣ ಎಂದು ಕೊನೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು. ಅವರೂ ತೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ‘Still the weight is heavy, reduce it. If not we will crush’ ಎಂದು ಪೈಲಟ್ ಹೇಳಿದ. ಅವರಿಗೇ ಇದ್ದವನು ‘I will sacrifice my life for the sake of Indians’ ಎಂದು ದಫಾರನೆ ಆಜಿ ದುಮುಕಿದನಂತೆ. ರಷ್ಯನ್, ಜರ್ಮನ್, ಫ್ರೆಂಚ್‌ನವನು ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಧುಮುಕಿದರಂತೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಆ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ ರಂತೆ. ಅಜಾನುಬಾದು, ಇವರು ಧುಮುಕಿದರೆ ತೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು “How much weight you want to lessen ?” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರಂತೆ. “If little weight is reduced, it will be alright” ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೈಲಟ್. ಕೆಲವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ನನಗೆ ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಚೆಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅವರು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ. ಗುಂಡೂರಾಯರು ತಕ್ಷಣ ಆ ಕಡೆ ಕೆ. ಕಡೆ ನೋಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರನ್ನು ಆಜಿ ಎತ್ತಿಹಾಕಿದರಂತೆ. ಆಗ ಪೈಲಟ್ “Now it is alright, we will reach Bangalore in time” ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಹಾಗೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ಲೇನ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮಯುತ್ತಿದೆ ಲೋಡ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಟೇಲರೇ, ಕೃಷ್ಣನ ವಂಶಸ್ಥರು ಇವರು ಚಿನ್ನ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲರೇ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿದರು ನೀವು ಆಗ ಇದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಜಿನನಾಯಕರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಜೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರೇನೂ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಇವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶಿ. ೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಿಲ್ಲರೆ ನೋಟುಗಳಿಂದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಬಹುದೇನೋ? ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಬಸ್ಸು ಸಂರ ಯಾವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಬಸ್ಸು ವಾಗುತ್ತಿಂತೆ. ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟರು ಈಗ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ತಲೆಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಂದೇವ್, ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಇರುವಂಥ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಟ್ಟಿದ ಪಕ್ಷ. ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಯ. ಯೇಕೆತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಭೆ ಕರೆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಪೋಟೋ ನೋಡಿ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಸಾವು ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬಲವಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇವರ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬ ನೋವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಸಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡ್ಡಿದರು. ೫ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಿಚಿಡಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಇವತ್ತು ಕಿಚಿಡಿ ಪಾರ್ಟಿ ಯಾವುದು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೋಮ ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸೌದೆ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಇರುವುದು. ಹೀಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಸರಿಯಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ. ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕೊನೆಗೆ ಒಂದಿನ ಬೆಂಚಿಗೆ ಹೋದರು. ನಮ್ಮ ಗುಂಡೂರಾವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕೆನೆಡಿ ತರಹ, "I should not think what the country will do for me. I should think what I can do for the country." ಅಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಲೂಬಾರದು. ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇದ್ದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಸುವಂಶಿ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಕಾಣೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೀರಿಯಸ್ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು? ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಬಡ ಪ್ರಾಣಿ ನನಗೆ ಲಿಪಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಿತರು. ಸಣ್ಣ ಉದ್ದವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಫಿಲಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನಾನೇ ಮೊದಲಿನೇ ಸಾರಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಫಾದರ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಾಜಿ ಸಡಯುವಾಗ ಇವರೇ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಟೆಲಿವಿಷಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆನ್ನೂ ಹೊಡೆಯದೇ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಪಸು ಬಂದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ದುಡ್ಡು ವಸೂಲಿಗೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಯಾರೂರೋ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುಮೇಳೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂತೆ ಎಂದೂ ನಾನೂ ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ಜಾತಿಯವರು ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರನ್ನು ಏಕೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಯಾರೂ ಕೂಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ೧೩ ಜನ ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಲಿಂಗಾಯತರು ಇದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ೧೩ ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರು ಬಿ.ಇ ಓದಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದಂ ರೀತಿಯ ತಮಾಷೆ ಆಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಒಂದೆ ೫ ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲೇ? ಹಿಂದೆ ಜನತಾಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವು, ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸೂರವರೂ ಇದ್ದರು. ಜನಾಪಣಾ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಓಲಿ ಕಮೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಕಿಚಡಿ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಅದು ೫ ಜನರ ಒಂದು ಸಂಸಾರ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಗ, ಸೊಸೆ, ಮತ್ತು ಮಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಇದ್ದರು. ಆ ೫ ಜನರೂ ಕಿವುಡರು. ಒಂದು ದಿವಸ ಮಗ ಹೊಲ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಯಾರೋ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಇವನನ್ನು ಕುರಿತು ಏನಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲಿದೆ ಗುಬ್ಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವನು ಏನು? ಎತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಅಂತಾ ಕೇಳಿದಾ ಈ ಎತ್ತಿನ ಬೆಲೆ ೬೦೦ ರೂ. ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಫೂ, ಇವನು ಎಲ್ಲೋ ಕಿವುಡ ಇರೆ ಬಹುದು ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಗುಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮಗ ಹೇಳಿದ ಹೋಗಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡು ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ಇವನು ಕಿವುಡ, ಇವನ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆತ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಪಂದ್ಯ ಹೊಡೆದಂತೆ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಇವನು ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ನೋಡೇ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಬಂದು ಎತ್ತು ಕೇಳಿದ, ೬೦೦ ರೂ. ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಹೋಗಲಿ ನೂರು ರೂ. ಕಡಿಮೆ ಕೊಡು ಅಂತ ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸುಮ್ಮನೇ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ. ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದಳು. ಆಯೋ ನಾನು ಅಲ್ಲಾರಿ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಮುದ್ದೆ ಗಂಟಾಗಿದೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಯಾಕೆ ಬೈತೀರಿ. ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಅಂತ ಹೇಳಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಇವಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅತ್ತೆ ಮುದ್ದೆ ಗಂಟಾಗಿದೆ ಅಂತ ಯಜಮಾನರು ಬೈದರು ಅಂತ ಹೇಳಿದಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಾವ ಸೀರೆ ತಂದು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏನೇ ಮಾಡ್ತೀ ಅಂತ. ಈ ರೀತಿ ಈ ೫ ಜನರ ಗುಂಪು ಇತ್ತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಯೋಚನೆ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಒಂದೊಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಪಿ.ಪಿ. ಪಟೇಲ್.—ಯಾರಾದರೂ ರೋಗಿ ಬಹಳ ನಿಶ್ಚಿತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಗಟ್ಟಿ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಕಿಚಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಕಿಚಡಿ ಪಾರ್ಟಿ, ಈ ದೇಶದ ಜನರು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಕಿಚಡಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮದು ಬಿಯರ್‌ನ ಪಾರ್ಟಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಿಯರ್‌ನ ತಿಂದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಕಿಚಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ತಿಂದರೆ ಡೀಸೆಂಟರಿ, ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಿಯರ್‌ನ ತಿಂದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮೈವೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಕಿಚಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ತಿಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ರೋಗಿನೇ ಇವೆಯಲ್ಲ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಫೇಲ್ ಆದವನು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ, ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಆದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಕೀರ್ತಿವಂತರಾದರು. ಆದಾದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರ ತಕರಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರ ಚಳುವಳಿ, ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿ ಎಂದೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರೇ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ತಡದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಹೋದರೆ ಕೈಕಾಲು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತಲ್ಲಾ ದೇವರೇ ನಮಗೆ ಈ ಸದಸ್ಯತ್ವವೂ ಬೇಡ ಇವರ ಕೈಯಿಂದ ಸಾಯುವುದೂ ಬೇಡ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇದ್ದು ಬಿಡೋಣ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ನಾವು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೂತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾ ಚಾಕಾಕ್ಷ ತನದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ. ದೊಡ್ಡ ಪುಂಡರ ಗುಂಪು ಬಂದು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಗುಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರಿಗೆ ಗುಂಡಿನ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಗುಂಡನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು...

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೆಲ್ಲರೂ ಸೂತ್ರಧಾರಿಗಳು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರಂ ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವಂತೂ ವಿದೂಷಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಯೆಂದು ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವರು ಈ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರೂ ಆದರೆ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ಒಂದುಕಡೆ ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಬಟ್ಟೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ನಾಟಕದ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕಷ್ಟ. ಯಾರೋ ರೇಪ್ ಮಾಡ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ತಾವೇ ರೇಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಟಂ ಬಾಂಬ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಸುಮಾರು ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸಾಲುಸಾಲು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ವಾಲಂಟಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಲೀಸರನ್ನೂ ಇಟ್ಟರು. ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ಗಲಾಟೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಲ್ಲ; ಅಂಥವರೇ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಯಾರೋ ನಿಮ್ಮಂಥ ನಾಯಕರು ಒಂದು ತರಲೆ ಹಚ್ಚಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ೧೦೦ ರೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೧ ರೂ. ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗೆ ೧ ಲಡಿ ನೂಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನಂತೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, “ಕಣ್ಣು ಕಾಣದರಿಗೆ ಮಾಡಯ್ಯ. ಕಿವಿಯ ಕೇಳದಿಗೆ ಮಾಡಯ್ಯ” ಅಂತ ಅವರು ಏನೋ ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಕಣ್ಣನ್ನು ತಿವಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ? ಕೆಲವು ಪುಂಡರು, ಗೂಂಡಾಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದು ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಪೋಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಪೌರುಷವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರು ಏತಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ?

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶಂಕರಪುರದಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಆಯಿತಲ್ಲ. ಆಪಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದು ರೂ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರೂ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಪೌರುಷವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಂಡು ಇರುವುದು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ. ಆಗ ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಗುಂಡು ಇರುವುದು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆನೇ ಅದನ್ನೇನು ಉಖಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಿಮಿಷ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ. ನಾನು ಈಗಲೇ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಗಡು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೫ ನಿಮಿಷ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಇನ್ನೂ ದತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಬರೇ ಸಕ್ಕುನಗಿಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ. ಜನರು ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ. ಬರೇ ಸಕ್ಕುನಗಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮ್ಯಕ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಆರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಡಿಯಾರ ಕದ್ದು ಬಿಟ್ಟರು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ರೂಮಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೋಲ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಬಂದು ಬದಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ರೂಮಿಗೆ ಬೋಲ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬೋಲ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಇರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಗಡಿಯಾರ ಹೋಯಿತು, ಮೂರನೆಯ ಜನ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಬಂದರು. ಅದು ಅಪ್ಪರೊಳಗೆ ಮಾವಾಡಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರಿಗೂ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತದೆ ಆಗ ಗೌವರ್ನರ್ ಮೋಪನ್‌ಲಾಲ್ ಸಂಕಾಡಿಯಾ ಇದ್ದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಜೆಂಟ್‌ಸೈಕ್ಲರ್ ಮಾವಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಗೌವರ್ನರ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸರ್ಜೆಂಟ್‌ಸೈಕ್ಲರ್ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಇಡಬೇಡಿ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ, ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ

ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆ ತಾಮಾಷೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೀರಾ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಆರು ಸಲ ಕೊನೆಯದು ಕೊನೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದು ಕೊನೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ವಿಷದ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ತರು. ಸನಗಿಂತಲೂ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವರು. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರು ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನದ ಹವಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಅಲೋಪತಿಗೆ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣವೇ ಸರಿಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಈಗ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅದು ಇದು ಎಂದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಒಂದು ಲೋಖಾಯುಕ್ತ ವಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರು. ತಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾವೂ ಸಫೋರ್ಟ್ ಮಾಡೋಣ. ಅವರು ತಂದೆಂದೂ "Tolate as well as to early" ಟು ಲೇಟ್ ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ತಂದಾಗ ನಿಮ್ಮವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಏಕೆ ನೀವು ಬರುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾವು ಬರದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರಾ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಪ್ಪಾರಾಗಿರಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರಾದರೂ ಮತ್ತೆ ಆರಿಸಿ ಬನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ಟರ್ಮ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ರಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಬಂದವರು ಬಯ್ಯು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವೇ ಬಂದರೂ ಬಯ್ಯು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರೂ, ವಿಟಲಿಸ್ ಆಗಿ ಅದು ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಇದು ಇದ್ದುದು ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಾರ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪರಿಣಿತರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೂಪ್‌ಹೋಲ್ಸ್ ಗೊತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದು ಈವತ್ತಿನದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಗುಲಾರಿಲಾಲ್‌ನಿಂದ ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹುದು. ಅವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಈಗ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇದನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಅವರು ಸಾಧು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ೧೨೫ ಜನ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂಖು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೂ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬಿಸವಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದರು.

“ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದಗುಳ
ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಳೆಯ
ಹೊನ್ನಿನೊಳಗೆ ಒಂದೊರೆಯ
ಇಂದಿಗೆ ನಾಳಿಗೆ ಎಂದೆಂಬನಾದೊಡೆ
ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಧರಾಣೆ
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ”

ಅಲ್ಲವೇ ಗಂಗಾಧರ

ಅಂದರೆ ನಾವು ನೀತಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅಳವಡೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಏನು ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಯಾರೋ ೫೬ ಪೇಜ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಓದುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರೆಮಿಸ್ವರ್ ೫೦ ಪೇಜನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ೫೬ ಪೇಜ್ ಹನುವಂತೆಯೇನವರ ಮೇಲೂ ಇತ್ತು.

೬-೦೦ ಪಿ ಎಂ

ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ನಡೆಯಿತು. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ೧೬ ಪೇಜ್ ಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ೪೫ ಪೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರ ತೋಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗೆಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅರಸರವರು ಅಗಿನಲಿ ಬಿಡಿ ನನ್ನ ತೋಟದ ಅಗತ ಆಯಿತು ಅಂದರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಪೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಪೇಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪೇಜ್‌ಗಳಿಗೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಗಂಡು ಹೊಡೆಸಿ ಗುಣ ಮಾಡುವ ಗುಂಡುರಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾಮ ಹಂಸರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The world is a lunatic asylum. We are all mad. Some are mad after money. Some are mad after name. Some are mad after fame. Some are mad after power. But, none are mad after God.”

ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕಟ್ಟಣ, ಕಲ್ಲು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಹಿಂದೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿ ಅಂದು ಕೊಂಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರು ಅರಸರವರು ಕೇಳಿತಿ, ದ್ದರು ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವವೇ ಹಾಗೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಕರವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಮದೇವರವರು ಅರಸ ಇದ್ದಾಗ ತೆಗೆಲೆ ಅವರು ಸತ್ತು ಹೋದಾಗ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು Great men discuss ideas. Average men discuss events. Small men discuss persons. So, I request all of you not to become small-minded and let us all become great men and I pray God that Sri Gundu Rao become the Chief Minister for the next five years in the interest of the Karnataka State. Thank you very much.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮಾತು ಅಷ್ಟು ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ನಕ್ಕರೆ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಿ. ನಾವೆನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂ ರಾಯರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನನಗೇನು ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಗೌಡರೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು

ದೇವೇಗೌಡರು, ಗಂಡೂರಾಯರು ಬಳ್ಳಿಕ್ಕ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವತಿಯಿಂದ ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಆಗ ಸಾಕಲಾ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಗಂಡೂರಾಯರು ನಾನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದೇರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಪಾರ್ಟಿಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಆದರು. ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೋ ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದೊಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಂಗ್ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯೋಣವೇ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೂರು ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕದ ಯಂತ್ರ ಹೆಬ್ಬಾಳ ರೈಲ್ವೆ ಗೇಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ, ಭೋಗಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ನಿಂತು, ಅರ್ಕಾಪತಿ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ನಿಂತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ನಿಂತು ಒಟ್ಟು 2 ಗಂಟೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದು ಅ ವ್ಯಾಸ ಈ ರೀತಿ ನಿಂತು ಹೋಡು ಹೋದರೆ 2 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಮನೆಗಳು ಸುಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ? ಇವರು ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆ ವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋದುವು. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಗೆ ಬಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನೀವು ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಕದವರನ್ನು, ನೆಲಮಂಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಈಗತಾನೇ ಆ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ ಕೊಡಿ. ಬರೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಅದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಸ್ಕ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ದಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಒಡವರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ನಮಗೆ ಬಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೃಹದಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗೃಹರಕ್ಷಕ ದಳಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಛಾಟನಬುಹಟ್ಟಿ ಜಾತ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಶನಿಮಹಾತ್ಮ ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಶನಿವೇವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅನ್ನಸಂತಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಂದುಬಿಡಿ, ನನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ದಳಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆ ಗೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 22 ಜನ ಪೊಲೀಸ್ ಹೆರಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಸಬಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ 20 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ 1 ಜನ ಪೇದೆಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸೊಂಟ ಇಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆಗಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯಾದಾಗಲೂ ಪೊನ್ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರು ಪೊನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕುಂಟರು ಮತ್ತು ಕಿವುಡರನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಳದಿಗಾಲೆಲ್ಲಾ ದೇವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಾರ್ತ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೇಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರೀ ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೫೦ ಜನ ಪೇದಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವೈಂಪೆಂಡರಿ ಪದವೀಧರರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ದಫೇದಾರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇವರುಗಳು ಪದವೀಧರರಾದ ಕಾರಣ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಬಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಪೋಲೀಸ್ ದಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಅರ್ದೇಶಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಸರ ಕಳ್ಳತನವಾಯಿತು. ೧೮ನೇ ತಾರೀಖು ಕಳ್ಳತನವಾದರೆ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವರ ಮನೆಗೆ ರಾಜಘಟ್ಟದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಬಂದಿದ್ದನೆಂಬ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಅವನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟು ಅದೇ ದಿನ ೨ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ೪ ಜನ ಪೇದಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ರಾಜಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಯುವಕನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಮಗಿಂತ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈ ಯುವಕ ಕಬಡಿ ಪ್ಲೇಯರ್ ಸಹ ಆಗಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿನ ಪೌಠ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಈ ಯುವಕ ನಿಗೆ ನಾನು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಕೈಕುಲಂಕಿದಾಗ ನನ್ನ ಕೈ ಬಳ ನೋಯಿತು. ಅಂದರೆ ಆತ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದ. ಇಂತಹವನನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಏನು ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನದ ಸರ ಕದ್ದಿದ್ದು ನಿಜವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಅನಂತರ ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕಸಬಾ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪೇದೆಯನ್ನು ಸಹ, ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಈ ಯುವಕನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ರಾಜಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಈ ಯುವಕನ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋದಾಗ ಈ ಯುವಕ ಮನೆ ಬಳಿಗಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಸರ ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಒಳಗೆ ಹೋದ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಯುವಕನ ತಂದೆಯ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯುವಕ ಚೊಮಟೋ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹಾಕಲು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಎಕಲೆಕ್ಸ್ ಎಂಬ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದು ಹೊರಗೆ ಓಡಿದ. ಪೋಲೀಸರು ಚಿನ್ನದ ಸರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದುಕೊಂಡು ಆತನ ಹಿಂದೆ ಓಡಿದರು. ಆ ಯುವಕ ಓಡುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅರ್ಧ ಜೀವ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಂತರ ಆತನನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಶ್ವಿದ್ವಾನೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿದರು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಈ ೫ ಜನರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡುವ ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಮಜಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಸಂಬಳದ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಅವರಿವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಯುವಕ ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸತ್ತವನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಿ. ನನ್ನೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ೨೨ ವರ್ಷದ ಯುವಕನಿಗೂ ತಾವು ಇದೇರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈತನು ಉಳಿಸುವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂತಹ ಯುವಕನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈತ ಪೋಲೀಸ್ ಕಸ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಶ್ವಿದ್ವಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಸರಿ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಆತ ಪೋಲೀಸ್ ಕಸ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಂದರೆ ಕಸ್ಟಡಿ ಅಂದರೆ ಏನು ? ಇವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಳೆ ಇರಬೇಕು, ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜೈನ್ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ರೂಮಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸತ್ತವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬದುಕಿರುವವರು ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಯಾವಕೆನೆಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಇದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಒಂದು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ಕೊಲೆಗಳಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕೂಗಿದಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಪೋಲೀಸರು ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಕೆಲವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೂರು ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಖಾಲಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ರುಜು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಬರೆದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹಾಗೂ ಬಿಕ್ಕಲಂ ಹಾಕಿಸಿ ೩ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಪಡೆದವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬರೆದ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಬಂದಿದು ಖಾಲಿ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ರುಜು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತುಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಹ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಬಿಡಿದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ರುಜು ಮಾಡಿರುವ ಖಾಲಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವಾದರೂ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನೂ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸಲ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಭೆಗೆ ಹೆಸರಾಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕಳೆದ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಇದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪಿ.ಎ. ಆದ ರಾಮು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೆಂಡಿರುಹಾಕಿ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಭೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅದೇರೀತಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರು. ಆಗಲೂ ಸಹ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ ಆಗ ಇವರು ತಮ್ಮ ಪಿ.ಎ. ರಾಮು ಅವರನ್ನು ಆ ಕೇಸ್ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೂಂ ಹಂ ಎಂದು

ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದಾಗ ಪುನಃ ಇದನ್ನೇ ಬರಿಸದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಕಥೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಆತ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಬಂದಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಆತ ಅಲ್ಲೇ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲೇ ಕೆ. ಎ. ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಆತ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಬಂದನು. ಕೊನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಅನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಗನು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆತ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಲ್ಲೇ ಬಹಳ ದಿವಸ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಬಾಮೋಣ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಗನು ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಮಣ್ಣ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮೇಗೌಡರು ಅನಿಮಲ್ ಹೆಸ್ಟೆಂಡರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಆಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನದಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದುದು ೬೦ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ. ನನಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದ್ದುದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ. ಆತನನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ, ೬೦ ದಿವಸ ಆದ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ೧೨ ವರ್ಷದಿಂದ ೧೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ೬-೭-೧೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರು ೫ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಘೇಡೆಗಳು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಳಿಯದು. ಏತಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆ ಘೇಡೆಗಳು ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಗೊಳಗಾದರೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದೇ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೂ ಸಹ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ೫ ವರ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಇಬ್ಬರು ಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವೇ ಹೇಳಿ ನಾನೇನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ, ಹೇಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರಾಮೇಗೌಡರೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿ ಆದರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಕಲ್ಪಿಸಿ ನನಗೆ ವಿಚಾರವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು ಅವರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಕೂತಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಅನ್ನು ರಾಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಎಂದು. ಆದರನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಬೊಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಮಾಧಾನ ಅದರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೊನೆಗೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನೀವು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲ, ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬಿಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ. ತಮಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಜನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗೆ ೨ ಕಾಲ್ಪೂಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. (೧) ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ (೨) ದೇವನಹಳ್ಳಿ (೩) ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ, ದೇವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ

ದರೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ? ತಾವು ಇದನ್ನು ರೀಕನ್ಸ್ಟ್ರೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಮಗೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರೂ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ನಾದರೂ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮದು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ೭ ಸಾವಿರ ಜನ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ೭-೮ ಸಾವಿರ ಲಾಹವ್ಸ್ ಇವೆ, ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ಸ್ ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಲಸಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಹಲಸಿನ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ, ಕಾಯಿ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಹಣ್ಣಂತೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಕಳ್ಳತನ ಎಂದರೆ ರೈತರು ಹೊಲ ಉಳುವುದಕ್ಕೇ ಎತ್ತು ನೇಗಿಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಲ್ಲಾ. ಅವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟಕ್ಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಂದು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಿರುಗಿ ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಆ ನೇಗಿಲುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮರದ ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಇವರು ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ನೇಗಿಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮೃಷಾಯೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೊಡೋಣ ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಲಿಸ್ ಪೇದೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಲಿಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದನ್ನೆಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗಾದರೂ ಗೌರವ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಅಥವಾ ನಾನು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ, ಯಾಗಿದ್ದೆಲ್ಲಾ, ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಗೌರವ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಮಯ್ಯಾಗಾದರೂ ಗೌರವ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹದಾರ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರಗಳು ಇವೆ ಅವನು ಮಾಡಿದವು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ? ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಡತನ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಾಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ನವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನೀರು ಬದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಈ ಒಂದು ಕೇಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಕಾವತಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಬಳಾಪುರದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡರೊಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು, ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಅವರ ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾಗ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಇದೇ ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಹಾಕುವಂತೆ ಅವರು ಆರ್ಡರ್

ಮಾಡಿದರು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಒಗಾದರೆ ಹೇಗೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಎಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವರು, ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲವೇ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಇರಿಗೇಷನ್ ಏನಿಸ್ಸರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಎಕರೆಗೊಂದು ಕೆರೆ, ೩೦ ಎಕರೆಗೊಂದು ಕೆರೆ. ೫೦ ಎಕರೆಗೊಂದು ಕೆರೆ ಮಚಾಡಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ೧೦೦ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಕೆರೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಮಂಗಳದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ಸಹಕಾರ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹೋಗಲಿ ಇವರು ಸಹಕಾರ ಖಾತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಆಗಲಿ, ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಗಲಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಕಾಲುವೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳಿ. ಇವರು ಇದ್ದಂಥಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿದೆ ಹೇಳಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀರಾಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಇವರು ಬಂದರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ, ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಕಾಲುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನೋ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಹೋದಮೇಲೆ ಯಾಗೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇವರದ್ದು ಸಾರಸ್ವವಾಡ ವಿಚಾರಿ ಏನಂದರೆ ಇವರು ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿ ನೆನಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಟೂರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೋಗಲಿ ಇವರು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕಾದ್ದು ಅನ್ಯವುದಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಮಮತೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ತಾನೇ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಈಪ್ರೀತ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಅಬ್ಬಿಬ್ಬಾ ಎಂದರೆ ೨-೫೦ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇವರು ಬರುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಭಯವೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಸಲ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಸಲ ಇವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಕಳುಹಿಸುವ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ನೋಡಿ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಆಡ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದರೂ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏನಂತ ಆಂದರೆ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ, ಮಲತಹಳ್ಳಿ ಎಂದು ಬರೆಯುವ ದಲಾ ಮೇಲ್ಕೋಟೆ ಎಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲ್ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾನೆ. ಆತ ಮುದುಕ. ಆ ತನಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬರುವ ಕಾಗದಗಳು ಮೇಲ್ಕೋಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅನಂತರ ಮಲತಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸೂತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ೮ ದಿನ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ನಂತರ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಪುನಃ ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗೆ ಏಷ್ಟೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವವರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಹವಾಸವಲ್ಲದ್ದೇವೆ. ಏನೇ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ಯಾರಿಟಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಪಟ್ಟಣದವರು ಎಂದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯಮಾಡಿ. ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಅರ್ಕಾಮತಿ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನದಿ ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಇದರ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಏತ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ

ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸಾವುಗಳು ಈ ನದಿಗೆ ಏತ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಲೀಸರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಬಾಕಿ ಇದೆ ನೋಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾತದ ಹತ್ತಿರ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಡ ಎಳನೀರು ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಡಾಕ್ಟರ್ರು ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ನಾನು ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಡ ವೆಂದರೆ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದವರು ಮತ್ತೆ ಏನನ್ನೂ ತಾನೇ ಕೊಟ್ಟಾರಾ ? ಆರ್ಕಾವತಿ ನದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಬ್ಯಾತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐದು ನಿಮಿಷ ನಿಂತು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಆನಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲುರೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಈ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ಕರೆದಾಗ ನೀವು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇದಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಫೋನ್ ಹತ್ತಿರವೇ ಕೂತಿದ್ದೆ. ತಾವು ಕರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಬರಲಿ ?

ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಈ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಾ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನೇಕೆ ಬರಲಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಬಂದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆಯವರು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎಂದೂ ಸ್ವಾಮನು ಕೊಡಲು ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಅಥವಾ ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಬಂದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅನಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಾನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೆ ಚಕ್ ಆಂತ ಆ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ಪದವಿಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಅವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಸಾಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಟರಾಜ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೊಂದು ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ಮತ್ತೂ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ, ನನಗೇನೂ ಬೇಡ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮವರು, ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಡೆ ಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮವರೇ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನಂತೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಏನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣವರು ಎಂದು, ಇದನ್ನು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆ ಡಿ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಾಚೆಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಅಲೀಗರ್ ಅಾಕನ್ನು ಹಾಕಿರುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ತಾವು ಹಾಲಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ಮಳೆಯೂ ಬರದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತಿರುಗಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮುಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನ ಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಘಾಟಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕಂಭಾಳುಪೇಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ನೀವು ಮಾಡಿ ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೇಳು

ವೃದ್ಧಿ, ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ನಾವು. ಆದರೆ ಬರೀ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸಾಲದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಬೇಕು ಗಾಳಿ ಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನೊಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಕಮಿಷನ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಒಂದು ಮೂಟೆ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ. ವಾಯಿತು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ, ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಂದು ಹೇಳಿದ. ಸ್ವಾಮಿ ಮೂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು. ಇಂಥ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾರ್. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ತಾವು ಹತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮೂಟೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇನ್ನು ಎರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೃಷಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ರೈತರು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಕೊರಿಗೆಯ ಬೆಲೆ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಯಾವ ರೈತ ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ? ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಶವಂತಪುರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಾ ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ ನಿಮಗೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಐದು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆ ಎದ್ದು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Forty minutes Past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Wednesday the 21st July 1982.